

SVJETSKI DAN MISIJA

2017.

 Animacijski materijali

SADRŽAJ

UVODNIK	Crkva uvijek i posvuda u stanju misije	3
PORUKA PAPE FRANJE ZA SVJETSKI DAN MISIJA	4	
PAPINE MOLITVENE NAKANE ZA 2018.	7	
NAŠA TEMA	Važnost osnivanja misijske zajednice	8
LITURGIJA	Homilije za 28. tjedan kroz godinu	12
	29. nedjelja kroz godinu	29
	SVJETSKI DAN MISIJA	
	Klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramentu	36
ANIMACIJA	Kateheza za niše razrede OŠ	38
	Kateheza za više razrede OŠ	
	Igrokaz "Vidim-čujem-činim"	
	Žalosna otajstva misijske krunice	
KAKO POMOĆI	.....	53

IMPRESSUM

Animacijski materijali za Svjetski dan misija 2017.	Izdavač i nakladnik:	
Glavni urednik: Vlč. Antun Štefan	Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela u Republići Hrvatskoj Ksaverska cesta 12a, 10 000 Zagreb tel.: + 385 (0) 1 56 35 055 e-pošta: missio.croatia@misije.hr web: www.misije.hr	Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela u Bosni i Hercegovini Kaptol 32, 71 000 Sarajevo tel.: + 387 (0) 33 66 78 89 e-pošta: missio.bih@bih.net.ba web: www.missio.ba
Zamjenik glavnog urednika: Mons. Luka Tunjić		
Grafičko oblikovanje: Ines Sosa Meštrović		

Uvodnik

Koncilski dokument *Ad gentes* definira da su misije: „osobiti pothvati kojima glasnici Evandelja, poslani od Crkve, idući u sav svijet, vrše zadaću propovijedanja Evandelja i zasadivanja same Crkve u narode i skupine koje još ne vjeruju u Krista“ (6). Cilj misionarenja jest privesti ljude k vjeri, slobodi i Kristovu miru. Iako Bog može putovima, koje samo on zna, privesti k spasenju ljude, koji ne znaju bez svoje krivnje za Evandelje, ipak „na Crkvi leži obveza i ujedno sveto pravo da propovijeda Evandelje“ (7). Ta se obveza i pravo ne umanjuju ni u jednoj generaciji. To odgovara volji Božjoj i to je sukladno zahtjevima ljudske naravi. Svima je potreban Krist kao uzorak, učitelj, oslobođitelj, spasitelj, oživljavatelj. Evandelje je kvasac slobode i napretka, i uvijek se očituje kao kvasac bratstva, jedinstva i mira (8).

Svaki kršćani, svaka župna zajednica, pozvana je aktivno sudjelovati u misijskom djelu Crkve: molitvom, svjedočanstvom života i zajedništvom dobara. Zato u ovogodišnjim misijskim materijalima pišemo o važnosti osnivanja misijske zajednice koja će tome poslužiti.

Papina poruka za ovogodišnji Svjetski dan misija platforma je na kojoj je oblikovan prilog o važnosti osnivanja misijske zajednice.

Misijska zajednica uvijek započinje svojim radom najprije molitvom za misije. Za tu svrhu u materijalima ćete pronaći Papine molitvene nakane za 2018. godinu, zatim homilije i molitve vjernika

za svaki dan tjedna uoči i za sam Svjetski dan misija, koje su napisali naši misionari u Africi i u Južnoj Americi, don Danko Litrić, don Boris Dabo, don Ivan Stojanović, pater Tomislav Mesić, fra Ivica Perić, pater Milan Knezović i fra Ivica Vrbić.

U materijalima donosimo i *Prijedlog za euharistijsko klanjanje* koji je napisao fra Nikola Jurković, bogoslov Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM, i meditacije na *Žalosna otajstva misijske krunice*, koje je napisala s. Ljubica Bosilj, franjevka misionarka iz Asiza.

Kao i svaki put, u materijalima ćete pronaći i *Katehezu za niže razrede OŠ*, Ivane Galić, iz Katoličkog školskog centra “Sv. Josip” iz Sarajeva, te *Katehezu za više razrede OŠ*, Andelke Fitz, vjeroučiteljice iz Svetе Nedjeљe kod Samobora.

U materijalima ćete pronaći i *igrokaz*: “Vidim - čujem - činim” kojeg je napisala Marija Čuljak iz Prozora.

Sve u svemu, dovoljno da i ove godine zajedno molimo, svjedočimo i žrtvujemo za potrebne diljem svijeta, za koje se brinu naši misionari i misionarke.

---

vlč. Antun Štefan
Nacionalni ravnatelj
Papinskih misijskih djela u
Republiци Hrvatskoj

Misija u srcu kršćanske vjere

Poruka pape Franje za Svjetski dan misije 2017.

Draga braćo i sestre, i ove nas godine Svjetski dan misija okuplja oko Isusove osobe „prvog i najvećeg blagovjesnika” (Pavao VI., *Evangelii nuntiandi*, 7), koji nas neprestano šalje da naviještamo Evandelje ljubavi Boga Oca u snazi Duha Svetoga. Ovaj nas dan poziva da ponovno razmišljamo o misiji u srcu kršćanske vjere. Naime, Crkva je misijska po svojoj naravi; u protivnom ne bi više bila Kristova Crkva, nego tek jedna od zajednica koja bi brzo prestala služiti svojoj svrsi te bi nestala. Stoga smo pozvani postaviti si određena pitanja o našem kršćanskom identitetu i odgovornostima nas kao vjernika, u svijetu obilježenom zbumjenostima, razočaranjem i frustracijom i rastgranom brojnim bratoubilačkim ratovima, koji nepravedno pogađaju poglavito nedužne. Koji je temelj našega poslanja? Što je središte našega poslanja? Koji su temeljni pristupi koje trebamo poduzeti u obavljanju svojeg poslanja?

Misija i preobražavajuća snaga evanđelja Krista, Puta, Istine i Života

1. Misija Crkve, namijenjena svim ljudima dobre volje, temelji se na snazi preobraženja koju ima evanđelje. Evanđelje je Radosna vijest koja u sebi sadrži zaraznu radost i nudi novi život: život uskrsloga Krista koji, darujući nam svoga životvornoga Duha, postaje za nas Put, Istina i Život (usp. *Iv* 14, 6). On je onaj koji nas poziva da ga slijedimo s povjerenjem i hrabrošću. U nasljedovanju Isusa kao našeg Puta, doživljavamo njegovu Istinu i primamo njegov Život, koji je puni na zajedništva s Bogom Ocem, u sili Duha Svetoga. Taj nas život oslobađa od svake sebičnosti i izvor je kreativnosti u ljubavi.

2. Bog Otac želi ovu egzistencijalnu preobrazbu svojih sinova i kćeri. Ta preobrazba nalazi svoj izraz u klanjanju u duhu i istini (usp. *Iv* 4, 23-24), po životu oživotvorenim Duhom Svetim u nasljedovanju Isusa Sina na slavu Boga Oca. „Božja slava je živi čovjek” (Irenej, *Adversus haereses* IV, 20, 7). Naviještanje Evanđelja postaje tako živa i djelotvorna riječ koja ostvaruje ono što razglašava (usp. *Iz* 55, 10-11), to jest Isusa Krista, koji se neprestano utjelovljuje u svakoj ljudskoj situaciji (usp. *Iv* 1, 14).

Misija i Kristov kairos

3. Misija Crkve, dakle, nije širenje neke vjerske ideologije, a još manje predlaganje nekog uzvišenog etičkog nauka. Mnogi su pokreti u svijetu sposobni pobuditi uzvišene ideale ili načine življenja smislenog života. No, kroz misiju Crkve sâm Isus Krist nastavlja evangelizirati i djelovati. Njegova misija tako u povijesti uprisutnjuje kairos, pogodno vrijeme spasenja u povijesti. Propovijedanjem evanđelja, Uskrsli Isus postaje uvijek iznova naš suvremenik, tako da oni koji ga prihvate s vjerom i ljubavlju doživljavaju preobražavajuću snagu njegova Duha koji čovječanstvo i stvorenje čini plodnim, kao što kiša čini zemlju plodnom. „Njegovo uskrsnuće nije nešto što pripada prošlosti, već sadrži neku životnu snagu koja je prožela svijet. Tamo gdje se sve čini da je mrtvo, sa svih se strane iznenađa ponovno javljaju klice uskrsnuća. To je neodoljiva sila” (*Evangelii gaudium*, 276).

4. Imajmo uvijek na umu da „biti kršćanin nije rezultat neke etičke odluke ili neke velike ideje, već je to susret s događajem, s Osobom, koja životu daje novi obzor i time konačni pravac” (Benedikt XVI., *Deus caritas est*, 1). Evanđelje je Osoba, koja se neprestano nudi i stalno poziva one koji ju prihvaćaju s poniznom i djelatnom vjerom i povjerenjem dijeliti njezin život stvarnim dioništvom u vazmenom otajstvu Kristove smrti i uskršnua. Evanđelje postaje tako, po krštenju, izvorom novog života, oslobođenog vladavine grijeha, prosvijetljenog i preobraženog Duhom Svetim, po potvrdi postaje okrjepljuće pomazanje koje, po istome Duhu, pokazuje nove putove i strategije svjedočenja i praćenja, a po euharistiji postaje hrana za novi život, „lijek besmrtnosti” (Ignacije Antiohijski, *Epistula ad Ephesios*, 20, 2).

5. Svijetu je nasušno potrebno evanđelje Isusa Krista. On, po Crkvi, nastavlja svoje poslanje Dobrog Samarijanca, vidajući kr-

vareće rane čovječanstva i kao Dobri Pastir neprestano traži one koji besciljno lutaju krivudavim stazama koje nikamo ne vode. Hvala Bogu, mnoga značajna iskustva i dalje svjedoče o preobražavajućoj snazi evanđelja. Tu mislim na gestu studenta Dinke koji je, po cijenu vlastitog života, zaštitio studenta od pripadnika neprijateljskog plemena Nuer koji su ga htjeli ubiti. Mislim također i na ono euharistijsko slavlje u Kitgumu, u sjevernoj Ugandi, gdje je, nakon okrutnog pokolja koje je počinila skupina pobunjenika, misionar poticao narod da ponavlja Isusove riječi na križu: „Bože moj, Bože moj, zašto si me napustio?”, kao izraz očajničkog vapaja braće i sestara raspetoga Gospodina. Za narod je to slavlje bilo veliki izvor utjehe i ohrabrenja. Možemo također podsjetiti na bezbrojna svjedočanstva o tome kako evanđelje pomaže u prevladavanju uskogrudnosti, sukobâ, rasizma, plemenskih sukoba te svugdje i među svima promiće pomirenje, bratstvo i uzajamnu razmjenu iskustva i dobara.

Misija nadahnjuje duhovnost stalnog izlaska, hodočašća i progonstva

6. Misija Crkve oživljuje duhovnost stalnog izlaska. Pred nas se postavlja izazov „izići iz vlastite udobnosti i imati hrabrosti poći na sve periferije koje trebaju svjetlo evanđelja” (*Evangelii gaudium*, 20). Misija Crkve potiče na trajno hodočašće po različitim bespućima života, kroz različita iskustva gladi i žedi za истинom i pravednošću. Misija Crkve nadahnjuje iskustvo stalnog progonstva, kako bismo, u svojoj žedi za beskonačnošću, postali svjesni da smo prognanici koji putuju prema svojoj konačnoj domovini, smještenoj između „već” i „još ne” Kraljevstva nebeskog.

7. Misija podsjeća Crkvu da ona nije svrha samoj sebi, već ponizno sredstvo i posredovanje Kraljevstva. Crkva koja je autoreferencijalna i zadovoljava se zemaljskim uspjehom, nije Kristova Crkva, njegovo raspeto i slavno Tijelo. Zato bismo trebali više voljeti „Crkvu koja je doživjela nezgodu, koja je ranjena i prljava zato što je izišla na ulice, nego Crkvu koja je bolesna zbog zatvorenosti i komocije hvatanja za vlastite sigurnosti” (*isto*, 49).

Mladi, nada misije

8. Mladi su nada misije. Osoba Isusa Krista i Radosna vijest koju je proglašio i daje oduševljavaju mnoge mlade ljude. Oni traže načine da se hrabro i s oduševljenjem stave u službu čovječanstva. „Mnogi mlađi pružaju svoju solidarnu pomoć s obzirom na probleme u svijetu i posvećuju se raznim aktivnostima i različitim oblicima volonterskog rada [...]. Kako je lijepo vidjeti da su mlađi ‘putujući propovjednici’ (*callejeros de la fe*), radosno noseći Isusa na sve ulice, na sve trgrove, u svaki kutak zemlje!” (*isto*, 106). Sljedeća opća redovita skupština Biskupske sinode, koja će se

održati 2018. godine, na temu „Mladi, vjera i razlučivanje poziva” predstavlja providnosnu priliku za uključivanje mlađih u zajedničku misijsku zadaću u kojoj je potrebna njihova bogata mašta i kreativnost.

Služba Papinskih misijskih djela

9. Papinska misijska djela dragocjeno su sredstvo buđenja želje za nadilaženjem vlastitih granica i sigurnosti, kako bismo svima navijestili evanđelje, u svakoj kršćanskoj zajednici. U njima, zahvaljujući dubokoj misionarskoj duhovnosti koju treba svakodnevno njegovati, kao i stalnoj predanosti u podizanju misionarske svijesti i oduševljenja, mlađi ljudi, odrasli, obitelji, svećenici, biskupi te redovnici i redovnice rade na tome da se kod sviju odnjeguje misijsko srce. Svjetski misijski dan, koji promiće Djelo za širenje vjere, dobra je prilika da misijsko srce kršćanskih zajednica sudjeluje s molitvom, svjedočanstvom života i zajedništvom dobara kako bi se odgovorilo na velike i prijeke potrebe evangelizacije.

Ostvarivanje naše misije s Marijom, Majkom evangelizacije

10. Draga braćo i sestre, u ostvarivanju svojega poslanja, nadahnujmo se na Mariju, Majci evangelizacije. Ona je, potaknuta Duhom, u dubini svoje poniżne vjere prihvatala Riječ života. Neka nam Djevica Majka pomogne izreći svoj „da”, svjesni prijeke potrebe da Isusova Radosna vijest odzvanja u našem vremenu. Neka nam svima isprosi obnovljenu revnost u donošenju svima Evanđelja života koje pobjeđuje smrt. Neka nas zagovara da steknemo svetu odvažnost, potrebnu pri iznalaženju novih načina donošenja dara spasenja svakoj osobi.

*Iz Vatikana, 4. lipnja 2017.
Svetkovina Duhova*

NAKANE APOSTOLATA MOLITVE 2018.

Siječanj

Evangelizacijska: Da bi kršćani, i ostale vjerske manjine u azijskim zemljama, bile u mogućnosti svoju vjeru prakticirati u punoj slobodi.

Veljača

Opća: Da se oni koji imaju materijalnu, političku ili duhovnu moć mogu oduprijeti mamcima zavodljivosti korupcije.

Ožujak

Evangelizacijska: Da Crkva uvaži hitnost formacije o duhovnom rasuđivanju, kako na osobnoj tako i na društvenoj razini.

Travanj

Opća: Da bi ekonomisti imali snage odbaciti svaku ekonomiju koja isključuje pojedine skupine ljudi i da znaju pronalaziti nove putove.

Svibanj

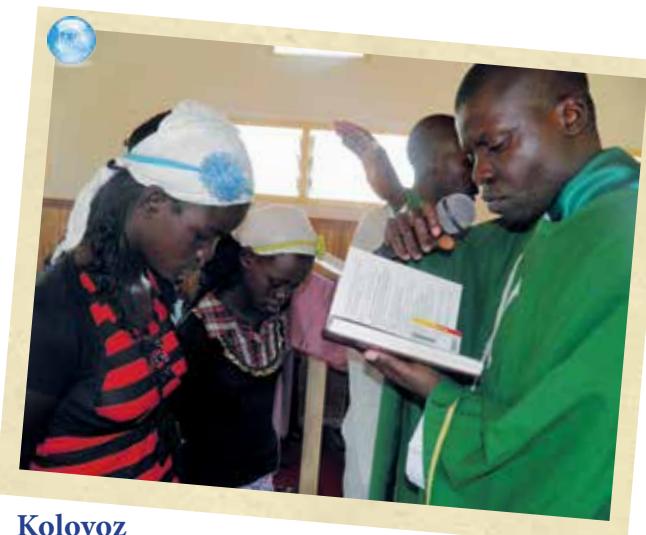
Evangelizacijska: Da bi laici mogli vjerno ispuniti svoje specifično poslanje kreativno odgovarajući na izazove s kojima se susreće današnji svijet.

Lipanj

Opća: Da se društvene mreže razvijaju prema uključivosti koja poštuje druge u njihovim razlikama.

Srpanj

Evangelizacijska: Da svećenici, koji doživljavaju umor i osamljenost u svom pastoralnom djelovanju, nađu pomoć i utjehu u svojoj prisnosti s Gospodinom i u prijateljstvu svoje braće svećenika.

Kolovoza

Opća: Da dalekosežne odluke ekonomista i političara štite obitelj kao jedno od blaga čovječanstva.

Rujan

Opća: Da mladi u Africi imaju pristup odgoju i poslu u svojim zemljama.

Listopad

Evangelizacijska: Da se posvećeni muževi i žene trude oko svoga napretka te da budu prisutni među siromašnjima, onima na rubu društva i onima koji nemaju nikakva glasa.

Studeni

Opća: Da bi jezik ljubavi i dijaloga uvijek nadvladao jezik sukoba.

Prosinac

Evangelizacijska: Da bi oni koji su uključeni u službu vjere i njezina i prenošenja u dijalogu s kulturom mogli naći jezik koji odgovara okolnostima sadašnjeg vremena.

Zašto je važno osnovati misijsku zajednicu?

vlč. Antun Štefan

Nekoliko doktrinarnih naglasaka

Dekret o misijskoj djelatnosti Crkve (Ad gentes) kaže da je Crkva sveopći sakrament spasenja i Božji narod u hodu prema vječnoj domovini i da Bog želi sazdati jednu obitelj i jedan narod, Božji narod, iz svih naroda svijeta.

U svrhu stvaranje Crkve Isus je odabrao Dvanaestoricu da ga prate i da ih šalje propovijedati (*Mk 3, 13*), tj. da budu s Kristom i da šire njegovu poruku drugima, da sve narode učine učenicima njegovim. Iako Bog može ljude privesti k spasenju putevima koje samo on zna, ako oni bez svoje krivnje ne poznaju evanđelje, ipak „na Crkvi leži obveza i ujedno sveto pravo da propovijeda evanđelje“ (7). Ta se obveza i pravo ne umanjuju ni u jednoj generaciji.

Dužnost je današnjih kršćana vršiti to djelo neprekidno, da „riječ Gospodnja nastavi trčati i proslavlјati se“ (2 Sol 3, 1) i da se Božje kraljevstvo posvuda na zemlji naviješta i uspostavlja.

Crkva je dakle po naravi „misionarska“. Iz toga proizlazi i definicija misija: „Misije su osobiti pothvati kojima glasnici evanđelja, poslani od Crkve, idući u sav svijet vrše začaću propovijedanja evanđelja i zasadživanja same Crkve u narode i skupine koje još ne vjeruju u Krista.“ (6)

Jedni su oni koji siju, drugi žanju; jedni sade, drugi zalijevaju, a Bog daje da raste i da sve ide k jednomu cilju u izgradnju Crkve (28). Propovijedanje evanđelja pripada u prvom redu zboru biskupa. Stoga biskupi u jednom narodu moraju imati među poslovima od općeg značenja posebnu skrb za misije, jer je to najveća i najsvetiјa dužnost Crkve. A svime koordinira Kongregacija za evangeli-

zaciju naroda, koja ima svoju razgranatu i usklađenu djelatnost, osobito posredstvom Papinskih misijskih djela (29).

„Kongregacija za evangelizaciju naroda jest dakle središnji organ koji vodi i koordinira evangelizaciju i suradnju u misijama, jer ona djeluje po nalogu rimskog biskupa na univerzalnoj razini.“ (*Cooperatio Missionalis*, I, 3) Kao djela pape i kolegija biskupa, Papinska misijska djela s pravom zauzimaju prvo mjesto na području mjesnih crkava. (*Ad gentes*, 38) Na osnovi svojeg ustrojstva i svoje važnosti trebala bi Papinska misijska djela (PMD) biti prisutna i aktivna u svakom dijelu Crkve, bila ona mlada ili stara. (*Cooperatio Missionalis*, I, 5)

Svaki je biskup zadužen za pojedinu biskupiju, ali svaki mora u sebi nositi misijsku svijest za cijelu Crkvu. Njegova biskupija treba postati misionarskom. Mora imati osjećaja i za materijalnu pomoć misijama, napose za misionare i misionarke, a svećenici će učiniti sve da promiču misijsku svijest u njihovim župama.

Treba li osnovati župnu misijsku zajednicu

Milan Šimunović promišlja o župnoj zajednici, koja treba biti u središtu misijskog poslanja, i kaže da je „danас presudno pitanje kako će župa prihvati i ostvariti veliki zaokret koji bi se mogao nazvati misionarskim obraćenjem pastorala kako ne bi ostala usredotočena na samu sebe“ (*Prenošenje vjere u promijenjenim okolnostima suvremenoga svijeta*, str. 41). Župa, „htjeli mi to ili ne, ostaje od velike važnosti za kršćanski narod“ (*Catechesi tradendae*, 67). Župu se donedavno shvaćalo kao strukturu koja ima brigu za spasenje duša, kao administrativnu zajednicu. Međutim budućnost župe ovisi o tome koliko će biti misionarska. Ona mora

„redefinirati svoj misionarski zadatak ne samo na svome području nego u odnosu na svjetsku razinu, ne ostavljajući samo neki-ma odgovornost za evangelizaciju naroda“ (M. Šimunović, nav. djelo, str. 43). Navještaj evanđelja nekršćanima nije slobodan izbor, nego dužnost, odgovor na zapovijed uskr-slog Isusa Krista: „Podîte po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju. Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se, a tko ne uzvjeruje, osudit će se.“ (Mk 16, 15 – 16) Poslavši Duha Svetoga na apostole, Isus je osnovao svoju Crkvu da bi evangelizirala. Crkva je to s promjenjivim uspje-hom nastojala ispunjati tijekom cijele svoje povijesti. U tom nastajanju nisu nedostajali veliki uspjesi. Dovoljno je prisjetiti se šire-nja kršćanstva u prvim stoljećima nakon Isusa Krista, kada se blaga vijest proširila iz Jeruzalema i Bliskog istoka na cijeli tada poznati svijet; krštenja barbarskih naroda nakon sloma Rimskog Carstva; evangeliza-cije Amerike te u zadnjim stoljećima Afrike, Azije i Oceanije. Misije su međutim i danas nužne, posebno kao duhovna dužnost Cr-kve. I statistički pokazatelji nas potiču na

novi misijski navještaj. Prema crkvenim mjerodavnim podatcima, katolici predstav-ljaju danas 17,5 %, a svi kršćani skupa 33 % stanovništva svijeta. Prema tome, veoma je potreban novi polet u misiji ad gentes u klasičnom smislu riječi.

Gotovo u svim pastoralnim crkvenim do-kumentima koji su se pojavili u ovih proteklih trideset godina o župi se govori kao osnovnoj strukturi, zajednici u kojoj se Cr-kva najlakše doživljava kao zajednica, gdje ona u pravom smislu zadobiva svoj mjesni karakter i gdje ona „dotiče“ obitelji i samu sebe. Župa je „krajnje mjesno očitovanje Crkve“ (*Christifideles Laici*, br. 26).

Možemo reći da se tijekom godina post-koncilske obnove u velikoj mjeri dogodila promjena u ekleziološkom mišljenju. Crkva sebe danas doživljava puno složenije nego kad se definirala kao savršeno društvo. Da-nas je svjesna da mora postati dinamična zajednica ljudi. I zato nema sumnje da da-nas sve više prevladava model aktivne jez-gre. Polazi se od liturgijske zajednice kao aktivne jezgre. Pastoral postaje kategorija-lan, usmjerен prema kategorijama vjernika

u bazi: obitelji, mladima, djeci, starijima, bolesnicima itd. Organizacija jezgre jest bujna: tu su suradnici, vijeća, sekcije, radne skupine, vjerničke udruge i dr. Socijalna dimenzija pastoralala također je veoma naglašena. Pastoralni model aktivne jezgre nešto je što pritom najviše odgovara.

Sveti Ivan Pavao II. kaže da su svi oni koji sudjeluju u misijskom pastoralu „sposobni ne samo dati, nego i primiti“. „Svi dijelovi Crkve, mladi i stari, pozvani su davati i primati za sveopće misije i nitko se ne smije zatvoriti u sebe.“ (Ivan Pavao II., *Redemptoris Missio*, br. 85)

„U tom smislu može se postaviti i pitanje u kolikim je župama započeo razgovor i o formiranju živih vjerničkih krugova, konkretno misijske zajednice?“ (M. Šimunović, nav. djelo, str. 41). Župna misijska zajednica postat će pokazatelj zrelosti vjere svih članova župne zajednice. Ona pomaže župniku i njegovu pastoralnom vijeću u animaciji cijelokupnog pastoralala župe, u kojem ključnu ulogu ima upravo misijska dimenzija. Ne radi se ponajprije o razvijanju i upotrebi tehnike animacije, iako je ona vrlo korisna, nego prije svega o oblikovanju misijske duše kršćanske zajednice, po molitvi i pomaganju misija.

Kako osnovati župnu misijsku zajednicu

Ohrabruje činjenica da su mnogi vjernici spremni odazvati se i velikodušno reagirati na poziv da se uključe u misijske aktivnosti svoje župne zajednice.

Na području svake nad/biskupije postoje već nad/biskupijski ravnatelji PMD-a, imenovani od mjesnih ordinarija, koji su najodgovorniji za poticanje, organiziranje i formaciju župnih misijskih zajednica. Kao takvi zaduženi su uspostaviti kontakte sa svim zainteresiranim zajednicama na svojem području radi osnivanja misijskih zajednica.

Misijske aktivnosti

Pastoralne aktivnosti župnih misijskih zajednica raspoređene su tijekom cijele pastoralne godine i dio su sveukupnog života župne zajednice, a odvijaju se oko četiriju djela: Djela za širenje vjere, Djela svetog Djetinjstva, Djela svetog Petra apostola i Misijske zajednice.

U svakom od tih četiriju djela ili misijskih pastoralnih perioda Nacionalna uprava PMD-a predlaže župne kateheze, homilije i molitve vjernika, meditacije za Misijsku krunicu, za klanjanje, za molitveno bdjenje i za molitvu križnoga puta, kao i prijedloge za razne akcije i kreativne radionice, a sve u cilju što snažnijeg uključivanja vjernika u misijski život župne zajednice. S tim u svezi Crkva ima za cilj informirati i formirati Božji narod u skladu s općom misijom, poticati buđenje zvanja ad gentes, podržavati suradnju u evangelizaciji.

Među oblicima sudjelovanja prvo mjesto pripada duhovnoj suradnji: molitvi, žrtvi, svjedočanstvu života. Staza misionara mora biti popraćena molitvom da navještaj riječi božanskog milošću postane djelotvoran. Nužno je molitvi pridružiti žrtvu, jer spasonosna vrijednost svake prihvaćene i s ljubavlju Bogu primljene patnje izvire iz Kristove žrtve. Misionarska žrtva mora biti podijeljena i potkrijepljena žrtvom vjernika. „Zato preporučujem“, kaže papa Pavao VI., „onima koji provode svoju pastoralnu službu među bolesnicima da ih poučavaju o vrijednosti trpljenja, potičući ih da ga Bogu prikazuju za misionare.“

Suradnja se očituje također i u promicanju misijskih zvanja. Promicanje tih zvanja spađa na samu srž suradnje: naviještanje evanđelja treba navjestitelje, žetva treba radnike. Snažan molitveni život, stvaran smisao za služenje bližnjemu i velikodušno sudjelovanje u crkvenim pothvatima stvorit će od župnih zajednica vrelo božanskog života.

Misijski odgoj

„Misijski odgoj je djelo mjesne Crkve po pomaganju misionarima i njihovim ustanovama, kao i osoblju mladih crkava. Taj se posao ne smije smatrati nečim sporednim, nego kao nešto bitno u kršćanskom životu. (...) Stoga mjesne crkve moraju uzeti misijski odgoj kao stožer svojega redovnog pastoralu u župama, u društvima i skupinama, posebno kad je riječ o mладеžи“, kaže Pavao VI. u pobudnici *Evangelii nuntiandi*.

U tu svrhu osobito je važna informacija koje posreduje misijski tisak i druga audiovizualna pomagala. Njihova uloga je od goleme važnosti, jer omogućuju upoznavanje života sveopće Crkve, glasova i iskustva misionara i mjesnih crkava u kojima oni rade.

Zaključak

Papa Pavao VI. u svojoj pobudnici *Evangelii nuntiandi* kaže da „svi svećenici moraju imati misionarsko srce i shvaćanje, moraju biti otvoreni za potrebe Crkve i svijeta, s posebnom brigom prema najudaljenijima“. „U molitvi i nadasve u euharistijskoj žrtvi trebaju osjetiti brigu za sve Crkve u cijelom čovječanstvu.“

„Sudjelovanje u općoj misiji ne svodi se samo na nekoliko posebnih pothvata“, kaže Pavao VI., „nego je znak zrelosti vjere i kršćanskog života koji donosi plodove.“ Tako vjernici šire granice svoje ljubevi, pokazujući brigu za one koji su daleko kao i za one koji su blizu: mole za misije i za misijska zvanja, pomažu misionare s istom radošću kojom su prve kršćanske zajednice pokazivale apostolima (usp. Dj 14, 27).

Kršćanska nas nada potiče da se dokraj založimo oko sveopće misije te da molimo kako nas je Isus naučio: „Dođi kraljevstvo tvoje!“ Velik broj ljudi još uvijek čeka Krista.

LITURGIJA

Ponedjeljak, 16. listopada 2017.

Prvo čitanje: Rim 1, 1-7

Početak Poslanice svetoga Pavla apostola Rimljana
Pavao,
sluga Krista Isusa,
pozvan za apostola,
odlučen za evanđelje Božje —
koje Bog unaprijed obećavaše
po svojim prorocima
u Pismima svetim
o Sinu svome,
potomku Davidovu
po tijelu,
postavljenu Sinom Božjim,
u snazi,
po Duhu posvetitelju
uskršnucem od mrtvih,
o Isusu Kristu, Gospodinu našem,
po kome primismo milost i apostolstvo
da na slavu imena njegova
k poslušnosti vjere privodimo sve pogane
među kojima ste i vi
pozvanici Isusa Krista:
svima u Riju,
miljenicima Božjim,
pozvanicima, svetima.
Milost vam i mir
od Boga, Oca našega,
i Gospodina Isusa Krista.
Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam: Ps 98, 1-4

Gospodin obznani spasenje svoje!

Pjevajte Gospodinu pjesmu novu,
jer učini djela čudesna.
Pobjedu mu pribavi desnica njegova
i sveta mišica njegova.

Gospodin obznani spasenje svoje,
pred poganima pravednost objavi.
Spomenu se dobrote i vjernosti
prema domu Izraelovu.

Svi krajevi svijeta vidješe
spasenje Boga našega.
Sva zemljo, poklikni Gospodinu,
raduj se, kliči i pjevaj!

Evanđelje: Lk 11, 29-32

Čitanje svetog Evanđelja po Luki

U ono vrijeme: Kad je nagrnulo mnoštvo,
poče im Isus govoriti: »Naraštaj ovaj naraštaj je opak. Znak traži, ali mu se znak neće
dati doli znak Jonin. Doista, kao što je Jona
bio znak Ninivljanim, tako će biti i Sin Čovječji ovomu naraštaju.«

»Kraljica će Juga ustati na Sudu s ljudima
ovog naraštaja i osuditi ih jer je s krajeva
zemlje došla čuti mudrost Salomonovu, a
evo ovdje i više od Salomona. Ninivljani će
ustati na Sudu s ovim naraštajem i osudi-
ti ga jer se obratiše na propovijed Joninu, a
evo ovdje i više od Jone!«

Riječ Gospodnja.

don Danko Litrić

svećenik salezijanac

Rođen je 21. srpnja 1942. godine u Žeževici
kod Omiša.

Zavjete je položio 16. kolovoza 1959. godine.
Zaređen je za svećenika 29. lipnja 1968.
godine.

U misije je otišao 19. prosinca 1981. godine.

Svi smo mi misionari

Don Danko Litrić, misionar u Ruandi

Dragi vjernici, dragi prijatelji misionara! Sretan sam što vas mogu pozdraviti u mjesecu posvećenu misijama, na početku misijskog tjedna i pripreme za Svjetski dan misija. Pozdravlja vas nevrijedni sluga Isusa Krista – salezijanac i svećenik – iz Ruande. Moj pozdrav je upućen vama u domovini, prijateljima misionara, koji ste po svojim molitvama i djelotvornom ljubavlju pravi misionari. Sretan sam što sam milošću Božjom svećenik – ove godine sam ušao u pedesetu godinu svećeništva. Zahvalan sam Bogu da sam redovnik salezijanac od 1959. Kako je lijepo biti svećenik – navješčivati poganim, koji još nisu upoznali radosnu vijest – što nam je donio Isus Sin Božji – da nas je Bog stvorio iz ljubavi da budemo sretni ovdje na zemlji, živeći u njegovoj ljubavi, ljubeći se kao braća – znajući da ćemo, nakon kušnji i križeva, biti vječno sretni s njime u raju. Kao redovnik i svećenik, po primjeru sv. Ivana Bosca, u zajednici s braćom, mogao sam puno učiniti kao misionar. To sam činio kao mlad svećenik u domovini – kao kapelan, župnik i pučki misionar trinaest godina – a onda 36 godina u Ruandi.

Promatraljući ove godine svećeničkoga i misionarskog služenja, moram zahvaliti Bogu što sam mogao tolikima pomoći upoznati i uzljubiti Boga. Poput sv. Pavla, poslan sam bio propovijedati poganim, onima koji nisu još upoznali evanđelje. Osamdeset godina nakon dolaska prvih misionara u Ruandu zatekao sam još mnogo pogana koje sam mogao privesti Isusu Kristu. Nisam brojio, ali krstio sam na tisuće mladića i djevojaka, muževa i žena, kao i djece. U jednoj misiji gdje sam radio kao misionar godišnje smo krstili oko dvije tisuće ljudi. A koliko vjenčanja! Samo u jednom danu, sjećam se,

blagoslovio sam 54 para. I koliko isповijedi – u korizmi u jednom danu isповједio bih oko pet stotina ljudi!

Ali naš misionarski rad nije samo u propovijedanju i dijeljenju sakramenata. Mogli smo puno ljudi poučiti i pomoći u životu gradnjom škola i bolnica, pomažući djeci i odraslima da budu sposobni živjeti i raditi koristeći se tjelesnim i duševnim snagama za bolji i napredniji način života. Pomoću koju smo dobivali od vas, prijatelja misionara, mogli smo nahraniti mnoge gladne, obući gole, izlijeciti bolesne, školovati djecu i mlade. Zato vam želim reći da smo mi svi zajedno misionari – svaki na svojem mjestu gdje se nalazi. Govorim vam sve to što mi u Africi činimo – svjestan da ne bih mogao puno učiniti bez vas, zato ponavljam – svi smo mi misionari!

Ipak, najvažnije je u svem našem zajedničkom misionarskom djelovanju živjeti i raditi u vjeri da nas je Bog stvorio da vječno živimo. Zato nam je poslao u svojoj ljubavi Sina jedinoga, koji je postao čovjek kao i mi. Prošao je svijetom čineći dobro. Onima koji ga primiše i uvjerovaše mu, obećao je dati život vječni u svojem kraljevstvu. Mnogi njezini sumještani i sunarodnjaci ne htjedoše ga prepoznati i zbog nevjere bili su osuđeni. Zato, molimo Isusa da nam umnoži vjeru. Bez vjere ne možemo ništa dobra učiniti. Vjera nam je potrebna da bismo mogli nadvladati zlo u sebi i oko nas. U vjeri možemo činiti dobro, pokazujući da ne živimo za vremenita dobra ovog svijeta, nego da se služimo svime što nam je Bog darovao za dobro braće, posebno siromašnih i koji trpe. I nama samima – u kušnjama, bolesti i u starosti – vjera daje snagu da izdržimo te nosimo s Isusom do kraja svoj križ u nadi u uskrsnuće i život vječni, s Isusom i Marijom, njegovom i našom Majkom, te sa svima našim dragima.

Utorak, 17. listopada 2017.

SPOMENDAN

Sv. Ignacije Antiohijski, biskup i mučenik

Prvo čitanje: Rim 1, 16-25

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Rimljanima

Braćo! Ne stidim se evanđelja: ono je snaga Božja na spasenje svakomu tko vjeruje — Židovu najprije, pa Grku. Jer pravednost se Božja od vjere k vjeri u njemu otkriva kao što je pisano: Pravednik će od vjere živjeti. Otkriva se doista s neba gnjev Božji na svaku bezbožnost i nepravednost ljudi koji istinu sputavaju nepravednošću. Jer što se o Bogu može spoznati, očito im je: Bog im očitova. Uistinu, ono nevidljivo njegovo, vječna njegova moć i božanstvo, onamo od stvaranja svijeta, umom se po djelima razabire tako da nemaju isprike. Jer premda upoznaše Boga, ne iskazaše mu kao Bogu ni slavu ni zahvalnost, nego ishlapiše u mozganjima svojim te se pomrači bezumno srce njihovo. Gradeći se mudrima, poludješe i zamijeniše slavu neraspadljivog Boga likom, obličjem raspadljiva čovjeka, i ptica, i četveronožaca, i gmazova.

Zato ih je Bog po pohotama srdaca njihovih predao nečistoći te sami obeščaćuju svoja tijela, oni što su Istinu — Boga zamijenili lažu, častili i štovali stvorene umjesto Stvoritelja, koji je blagoslovjen u vjekove. Amen.

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam: Ps 19, 2-5

Nebesa slavu Božju kazuju.

Nebesa slavu Božju kazuju,
navješta svod nebeski djelo ruku njegovih.
Dan danu to objavljuje,
a noć noći glas predaje.

Nije to riječ, a ni govor nije,
nije ni glas što se može čuti,
ali po svoj zemlji razlige se jeka,
riječi njihove sve do nakraj svijeta.

Evanđelje: Lk 11, 37-41

Čitanje svetog Evanđelja po Luki

U ono vrijeme: Dok je Isus govorio, pozva ga neki farizej k sebi na objed. On uđe i priđe k stolu. Vidjevši to, farizej se začudi što se Isus prije objeda ne opra. A Gospodin mu reče: »Da, vi farizeji čistite vanjštinu čaše i zdjele, a nutrina vam je puna grabeža i pakosti. Bezumnici! Nije li onaj koji načini vanjštinu načinio i nutrinu. Nego, dajte za milostinju ono iznutra i gle — sve vam je čisto.«

Riječ Gospodnja.

don Boris Dabo

svećenik Krčke biskupije

Rođen je 7. rujna 1952. godine u Novalji na Pagu.

Zaređen je za svećenika 16. travnja 1979. godine.

U misiji je otišao 2. srpnja 1983. godine.

Evangelje - snaga Božja

Don Boris Dabo, misionar u Zambiji

“Ne stidim se evanđelja”, govori nam sveti Pavao u prvom čitanju. On je imao puno razloga da sakrije svoje iskustvo s Kristom, koji mu se je na čudnovat način objavio na putu u Damask i ostavio neizbrisiv trag u njegovu životu. Zbog tog susreta je kasnije puno pretrpio svjedočeći, no kaže da, usprkos protivštinama koje je imao, nije sakrivaо svoju vjeru i nije se „stadio evanđelja“. Dapaće, znamo da je bio jedan od najvećih misionara uskrslog Gospodina. „Ne stidim se evanđelja“, štoviše, potvrđujem da je „ono snaga Božja na spasenje svakomu koji vjeruje.“

Nedavno smo imali svetu krizmu u našim misijskim postajama u Zambiji, prvo u Misiji Nawinda, a potom u Misiji Njoko (čita se Ndjoko). Krizmu je dijelio novi biskup, kojem je tek nekoliko mjeseci da je zaređen za biskupa te je to bila dodatna radost krizmanika i ostalih, da upoznaju svojega novog biskupa Valenta. Biskup Valent je izabrao tekst evanđelja u kojem Gospodin Isus govori učenicima o ljubavi i upitao prisutne: „Volite li vi Isusa?“ Svi su digli ruke i uzviknuli: „Daaa!“ „Sigurno?“ pitao je biskup. Sve su ruke bile gore. „Dobro, to sam i očekivao. No sad mi recite, jeste li vi svi bili u crkvi prošle nedjelje da se s njim susretнете? Jeste li svi vi oprostili onima koji su vam nešto skrivili ovaj tjedan i jeste li pomogli onima koji su bili u nevolji? Kad je u vaše selo došao враћ i kad ste noću začuli njegove bubenjeve, jeste li i vi pojurili onamo i jeste li i vi pjevali i plesali zajedno s враћем ili враčarom? Imate li i vi možda oko vrata ili gdje na tijelu privjeske koji vas imaju zaštititi od zle sreće i imate li...“ I tako je biskup nabrajao i druge napasti kojima su ovdašnji ljudi podložni i u kojima njihova

vjera u uskrslog Krista dolazi u pitanje te se više utječu tim krivim bogovima nego uskrslom Gospodinu Isusu, koji daje svoju moć – snagu Božju po Duhu Svetome. Što je biskup Valent više nabrajao, sve se je više među narodom čulo „aaaa“, što znači da je svega toga bilo, a taj „aaa“ je bio sve jači i jači, što je bilo priznanje istine. Biskup se samo nasmijao. „Vidite koliko vam treba snaga Duha Svetoga!“

„A čuli ste da je Gospodin uzašao na nebo i da je sjeo s desna Ocu te mu je tako dana sva vlast na nebu i na zemlji. Nema dakle te moći koja je jača od njegove da vas zaštiti od zla i još je rekao da što god zamolite u njegovo ime, da će vam to učiniti, naravno ako on procijeni da je to za vaše dobro“, nastavio je biskup. Biskup Valent Kalumba je domaći sin i dobro zna kako se je lako vratiti u poganstvo i kako je lako dati se zavesti obećanjima koje nam svijet pruža nakon našeg krštenja, jer kršćani žive i dalje u poganskom okruženju, koje i dalje na njih utječe.

Kao i ovi dobri ljudi, koji su s radošću slušali svojeg pastira biskupa Valenta, tako smo i svi mi podložni onoj podloji sili koja nas potiče da se „stidimo evanđelja“. Kao da je ono nešto što ne priliči i što se ne slaže s općim mišljenjem okoline. Dobro je upitati se ima li čega u mojoj životu čega se stidim u evanđelju. Jer ako toga ima, onda se snaga evanđelja u meni umanjuje. Svaki grijeh umanjuje snagu Božju u meni. Evanđelje je „snaga Božja svakomu koji vjeruje“, kaže nam danas sveti Pavao. To znači da ta snaga postaje djelotvorna po vjeri. Ako vjerujem, onda ta snaga Božja u meni djeluje i spašava me.

Misionari su ljudi koji su u to uvjereni. Oni vjeruju da je evanđelje snaga Božja i to žele reći drugima. Za to su pozvani i poslani. Snaga Božja, koja se nastanjuje u čovjeku

po prihvatanju života s Crkvom Kristovom i primanju sakramenata koji podržavaju tu snagu Božju.

A te snage Božje nam nikada nije dovoljno. Eto nam Misijske nedjelje uskoro, koja nam je nova prigoda da prihvatimo i još više zavolimo našeg Gospodina Isusa u njegovoj Crkvi. Da, on je u njoj prisutan puno više nego u nekim drugim ustanovama i udruženjima. On je sam ustanovio Crkvu i zato je blagodat njoj pripadati. Po njoj nam on podiže snagu vjere i sposobnost da ga ljubimo. Po njoj nas on čuva od zloga, zlih i mračnih sila koje nas okružuju.

„Zato, dobro je da u vašem selu postoji Crkva, po njoj je Sin Božji među vama prisutan i štiti vas od zla.“ Tako misionari i drugi širitelji radosne vijesti potiču ljude da prime Isusa i njegovu Crkvu u svoje selo. To i ovo ga dugogodišnjeg misionara, koji vam ovo piše, potiče da ustraje pomagati ljudima da

prihvate tu snagu Božju po selima i zaseocima do kojih treba doći. U taj su rad uključeni brojni suradnici evangelizacije, animatori, vjeroučitelji, pjevači, voditelji crkvenih vijeća i drugi.

U vašoj župi sigurno ima osoba koje nosi potreba da se snaga Božja proširi i obogati što više ljudi, to jest onih ljudi su pozvani u zajednicu vjere, a još nisu shvatili da su pozvani. Jer nitko ne može doći k meni, u moju Crkvu, kaže Isus, ako ga ne pozove Otac.

Neka vam je svima sretna Misijska nedjelja: vašim svećenicima, sestrama i svim župnim suradnicima i neka snaga Božja prebiva u vama! Amen.

Srijeda, 18. listopada 2017.

BLAGDAN

Sv. Luka evanđelist

Prvo čitanje: 2Tim 4,10-17b

Čitanje Druge poslanice svetoga Pavla apostola Timoteju

Predragi! Dema me, zaljubljen u sadašnji svijet, napustio i otišao u Solun; Krescencije u Galaciju, Tit u Dalmaciju. Luka je jedini sa mnom. Marka uzmi i dovedi sa sobom jer mi je koristan za služenje. Tihika sam poslao u Efez. Kabanicu koju ostavih u Troadi kod Karpa, kada dođeš, donesi. I knjige, osobito pergamenе. Aleksandar kovač natio mi je mnogo zla. Uzvratio mu Gospodin po njegovim djelima! Njega se i ti čuvaj jer se veoma usprotivio našim riječima.

Za prve moje obrane nitko ne bijaše uza me, svi me napustiše. Ne uračunalo im se! Ali Gospodin je stajao uza me, on me krijebio da se po meni potpuno razglaši Poruka te je čuju svi narodi.

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam: Ps 145, 10-13b.17-18

Prijatelji tvoji, Gospodine, objavljuju slavu kraljevstva tvoga.

Nek te slave, Gospodine, sva djela tvoja
i tvoji sveti nek te blagoslivlju!

Neka kazuju slavu tvoga kraljevstva,
neka o sili tvojoj govore!

Nek objave ljudskoj djeci silu tvoju
i slavu divnoga kraljevstva tvoga.

Kraljevstvo tvoje kraljevstvo je vječno,
tvoja vladavina za sva pokoljenja.

Pravedan si, Gospodine, na svim putovima
svojim i svet u svim svojim djelima.

Blizu je Gospodin svima koji ga prizivlju,
svima koji ga zazivaju iskreno.

Evanđelje: Lk 10, 1-9

Čitanje svetog Evanđelja po Luki

U ono vrijeme: Odredi Gospodin drugih sedamdesetdvojicu učenika i posla ih po dva pred sobom u svaki grad i u svako mjesto kamo je kanio doći. Govorio im je: »Žetva je velika, ali radnika malo. Molite dakle gospodara žetve da radnike pošalje u žetvu svoju. Idite! Evo, šaljem vas kao janjce među vukove. Ne nosite sa sobom ni kese, ni torbe, ni obuće. I nikoga putem ne pozdravljajte. U koju god kuću uđete, najprije recite: ‹Mir kući ovoj!› Bude li tko ondje prijatelj mira, počinut će na njemu mir vaš. Ako li ne, vratit će se na vas. U toj kući ostanite, jedite i pijte što se kod njih nađe. Ta vrijedan je radnik plaće svoje. Ne prelazite iz kuće u kuću.«

»Kad u koji grad uđete pa vas prime, jedite što vam se ponudi i liječite bolesnike koji su u njemu. I kazujte im: ‹Približilo vam se kraljevstvo Božje!›«

Riječ Gospodnja.

Odsutnost straha

Don Ivan Stojanović, misionar u Gani

Kad je Isus uočio da njegovo nastojanje da sam evangelizira Izrael nije dostačno, povjerava svoje poslanje i daje svoju moć ne samo dvanestorici, nego i širem krugu učenika – sedamdesetdvjoci. Prije slanja dao im je savjete. Budući da će ga predstavljati, moraju slijediti njegove upute. Crkva je u tim pravilima uvijek prepoznavala ohrabrenje i ideal misionarskog rada – evangelizacije. Prisjećajući se tih pravila danas, to je jaka motivacija da postanemo Isusovi apostoli bez kompleksa inferiornosti. Spoznaja da smo poslani od samog Krista, kao i prvi apostoli, daje nam potrebnu snagu i samopouzdanje.

Ako Krist računa na nas i ako nas on treba da donešemo radosnu vijest svijetu, mi nemamo razloga osjećati se beznačajnim, ili još gore, nastaviti živjeti svoju vjeru bojažljivo.

Primjer je sv. Pavla ne samo motivacija, nego i inspiracija i nadahnuće za sve Isusove učenike – misionare.

„Šaljem vas kao ovce među vukove“, reče Isus. Kad su vukovi počeli zavijati, prestrašiše se Pavlovi suradnici. A kad vukovi napadoše, razbježaše se na sve strane. A u Pavlu odzvanjaju Isusove riječi: „Ne bojte se!“ Strah o kojem Isus govori nije bilo koji strah, nego strah koji dolazi zato što svjedočimo za Isus, strah koji dolazi zato što smo poslani od njega govoriti u njegovo Ime. Isusovi učenici ne mogu / ne smiju šutjeti ako žele da se Bog proslavi u srcima svih ljudi. Oni moraju isповједiti vjeru bez straha. Isusovim učenicima strah ne priliči, zabranjen je. „Ne bojte se onih koji mogu ubiti tijelo...“ Naš život je u rukama Očevim. Ako smo u to uvjereni, onda nije teško svjedočiti.

Povjerenje u Oca i Isusovu prisutnost daju hrabrost učenicima da se suoče sa svim rizicima koji prate evangelizaciju. Prvo i osnovno pravilo ponašanja koje je Isus naučio svoje apostole jest ODSUTNOST STRAHA. To je vidljivo kod sv. Pavla i to neodoljivo privlači.

Evo jednog primjera. Od naših 35 filijala jedna se, potpuno nova, zove Ntordo, Konkomba selo na zemlji Basare gospodara. U početku svi su nas lijepo primili i jedan od gospodara zemlje, koji je ujedno i vrač sela, ponudio nam je zemljište gdje se možemo okupljati. Odaziv je bio ohrabrujući na prvom susretu, a poglavica je obećao pozvati sve da nam se pridruže. Tako je i bilo. S vremenom su nam iznijeli svoje probleme, a najveći problem za sve je voda. Bog je bio tako dobar da smo tomu selu, iako su bili zadnji na popisu, ubrzo darovali bušotinu. Veselju nije bilo kraja. Osobito su žene bile radosne, jer je njihova zadaća donijeti vodu. To slavlje bilo je rođendan prvih problema. Uskoro su počele stizati optužbe od gospodara; vaši simpatizeri i sljedbenici su ovakvi i onakvi: tvrdogлавi, bezobrazni, ne poštuju, ne uvažavaju nas i običaje... Zabrinuo sam se jer sam voditelj misije i slutio sam da napadajući te ljude zapravo napadaju nas misionare. Poslao sam katehistu iz plemena Basare da vidi što se to događa. On se vratio i obavijestio me da je izglađio nesporazum. Naši sljedbenici morali su kupiti litru rakije i žrtvovati kokos jer nisu pozvali gospodara/vrača da im rekne gdje smiju bušiti i da prikaže žrtvu za pretke. Međutim, nakon nekoga vremena optužbe su se nastavile. Odlučili smo posjetiti višu vlast – gospodara, a on je i vrač, sela Mbbele i njegove ljudi. Izaslanstvo od četiri člana. Jasno, ponijeli su i darove. Vratili su se ozarenih lica. Sve je u redu. Nisu prošla ni dva tjedna, a stigla

je poruka: „Darovi su vraćeni, a nama sa-vjetovano da ne dolazimo više.“ Poruka je upućena posredstvom glavnog врача tog područja. Katehist je izgledao i zbumen i uplašen. Zajedno smo posjetili glavnog врача. Nakon dugoga prijateljskog razgovora dao sam mu do znanja da ćemo nastaviti posjećivati Ntordo ako to ljudi budu željni. Pozvao sam predstavnike sela i svi su rekli da žele slijediti Isusa i da se ne boje. Ja sam obećao da ćemo mi biti redovito u selu, jed-nom tjedno. Nakon tog se je situacija zao-štirla. Svećenik Afrikanac koji je redovito isao na susrete rekao mi je da on više onamo ne ide. Naveo je svoje razloge. Ja sam mu pokušao objasniti da je to podmukao napad na nas i da nas žele zastrašiti, ali... Na kraju sam rekao: „Ne napuštamo ih, ja ću ići. Ako ovdje ne položimo misionarski is-pit, nitko nam neće vjerovati.“ Zamolio sam katehistu da organizira susret s gospodari-ma/vraćevima Mbeblea. Moramo razgovarati. Odredili su da se susretнемo uvečer. Nije mi bilo drago, ali smo prihvatali. Dugo smo čekali. Oko nas se okupilo puno mla-dića i ljudi. Sve nepoznata lica. Izgleda da je netko dojavio i „našima“, pa su i poznata lica počela pristizati iz drugih zaseoka. To me ohrabrilo. Mrtva tišina u potpunoj tami. Očito svi znaju zašto smo tu. Konačno sti-žu gospodari / враћevi, rođena braća. Mali rastom, žuljavih ruku, a svi ih se boje. Razgovor je trajao dugo, iako su se birale riječi, bilo je napetih trenutaka. Na kraju smo se složili da se naši simpatizeri posredstvom svojih predstavnika njima ispričaju, da jedni druge uvažavaju i da žive u miru. Poglavlja i selo poslali su poruku da su se oni već ispričali – ništa od nove isprike. Situacija je postala neugodna i poslanici враћeva postali su redoviti gosti misije, sa zamolbom da napustimo Ntordo. Rješenja nije bilo na vidiku. Jednog jutra sin врача / gospodara Mbeblea i prevoditelj opet su došli k meni, optužujući Konkombu za

puno toga i dodao je da više onamo ne do-lazimo. Odgovorio sam mu:

„Ne možeš od mene tražiti da ne radim svoj posao. Ako se oni ne žele ispričati, ja ću se ispričati svima vama.“ Nije to prihvatio. Po-nudio sam mu zadnju mogućnost – da ide-mo ili na policiju ili tradicionalnomu vla-daru – poglavici, koji je iznad svih. Mladić se je smeо i priznaо da je svemu krivo naše propovijedanje.

U čemu je bio problem? Budući da su pri-hvatili Katoličku crkvu, prestali su ići врачу. On je izgubio prihode. Mi smo im darovali vodu i nisu ju više morali kupovati od врача. Novac se prestao slijevati u džepove врача. Pokušali su ih zastrašiti i to nije upalilo. Pokušali su nas nagovoriti (zastrašiti) da onamo više ne idemo i mi to nismo mogli prihvati. Plan se razotkrio i propao. Danas posjećujemo i selo Mbeble i prijatelji smo враћeva.

Najveći problem današnjih kršćana jest javno svjedočenje. Privatno još vjeruju i mole, a javno ne svjedoče zbog srama, obzira, ne-ugode...

Ugledajmo se na sv. Pavla i sve svece!
Ne bojte se!

don Ivan Stojanović

svećenik salezijanac

Rođen je 28. rujna 1960. u Uzdolu kod Prozora (BIH).

Zavjete je položio 8. prosinca 1981. godi-ne.

Zaređen je za svećenika 25. lipnja 1989. godine.

U misijama je bio od 1992. do 2009. go-dine.

Ponovno se vratio u Ganu u listopadu 2015. godine.

Četvrtak, 19. listopada 2017.

Prvo čitanje: Rim 3, 21-30a

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Rimljana

Braćo! Sada se izvan Zakona očitovala pravednost Božja posvjedočena Zakonom i Prorocima, pravednost Božja po vjeri Isusa Krista, prema svima koji vjeruju. Ne, nema razlike! Svi su zaista sagriješili i potrebna im je slava Božja; opravdani su besplatno, njegovom milošću po otkupljenju u Kristu Isusu. Njega je Bog izložio da krvlju svojom bude Pomiriliše po vjeri. Htio je tako očitovati svoju pravednost kojom je u svojoj božanskoj strpljivosti propuštao dotadašnje grijehu; htio je očitovati svoju pravednost u sadašnje vrijeme — da bude pravedan i da opravdava onoga koji je od vjere Isusove. Gdje je dakle hvastanje? Isključeno je. Po kojem zakonu? Po zakonu djela? Ne, nego po zakonu vjere. Smatramo zaista da se čovjek opravdava vjerom bez djela Zakona. Ili je Bog samo Bog Židova? Nije li i pogana? Da i pogana. Jer jedan je Bog.
Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam: Ps 130, 1-6b

U Gospodina je milosrđe i obilno je u njega otkupljenje.

Iz dubine vapijem tebi, Gospodine:
Gospodine, usliši glas moj!
Neka pazi uho tvoje
na glas moga vapaja!

Ako se, Gospodine, grijeha budeš spominjao,
Gospodine, tko će opstatи?
Ali u tebe je praštanje,
da bismo ti služili.

U Gospodina ja se uzdam,
duša se moja u njegovu uzda riječ.
Duša moja čeka Gospodina
više no zoru straža noćna.

Evangelije: Lk 11, 47-54

Čitanje svetog Evangelija po Luki

U ono vrijeme: Reče Gospodin: »Jao vama! Podižete spomenike prorocima, a vaši ih oci ubiše. Zato ste svjedoci i sumišljenici djela svojih otaca: oni ih ubiše, a vi spomenike podižete! Zbog toga i kaza Mudrost Božja: ‹Poslat ću k njima proroke i apostole. Neke će poubijati i prognati — da se od ovog naraštaja zatraži krv svih proroka prolivena od postanka svijeta, od krvi Abelove do krvi Zaharije, koji je pogubljen između žrtvenika i svetišta.› Da, kažem vam, tražit će se od ovoga naraštaja!«

»Jao vama, zakonoznaci! Uzeste ključ znanja: sami ne udoste, a spriječiste one koji htjedoše ući.«

Kad Isus izade odande, stadoše pismoznaci i farizeji žestoko na nj navaljivati i postavljati mu mnoga pitanja vrebajući na nj, ne bili štogod ulovili iz njegovih usta.
Riječ Gospodnja.

p. Milan Knezović

svećenik, Verbit

Rođen je 8. travnja 1974. u Rašćanima kod Imotskog.

Zavjete je položio 18. rujna 2011. godine u Chicagu.

Zaređen je za svećenika je 21. svibnja 2011. godine.

U misije je otišao u kolovozu 2011. godine.

Slijedimo put dobra

P. Milan Knezović, misionar u Brazilu

Današnja čitanja stavljuju pred nas tematiku Božje pravednosti, koja oslobađa i temu ljudske nepravednosti koja progoni i ubija proroke Božje. Prvo čitanje, iz poslanice sv. Pavla Rimljanima, osvrće se na sveobuhvatnu ljubav Božju, u kojoj smo opravdani.

Pravednost Božja očituje se u našoj vjeri u misijsko-spasenjsko poslanje Isusa Krista, po kojem smo opravdani pred Bogom i ljudima. Božja pravednost očituje se u Božjoj milosrdnoj ljubavi, u kojoj se sam Bog utjelovljuje u našu ljudsku stvarnost, da bi nas otkupio od svake ograničenosti, nepravednosti i grješnosti, u svojoj milosnoj ljubavi, koja se daruje do kraja, do smrti na križu.

U svojoj predragocjenoj Krvi, prolivenoj na drvu križa, u svojem Sinu, Bog ljubavi i dobrote potpisuje svoj vječni savez s nama, dajući nam u misteriju svoje smrti i uskrsnuća jamstvo svoje otkupiteljske ljubavi, koja ne isključuje nikoga i koja daje svima pristup u zajedništvo Božje i u vječni život. Isus, pravedan, prolazeći iskustvo nepravedne odbačenosti, progonstva i mučeničke smrti, unosi u tamu grješnoga ljudskog srca, lišena ljubavi, pobjedonosno svjetlo nade, koje isjava njegova bezgranična i milosrdna ljubav. Bog nam također daje slobodnu volju da prihvatimo ili odbacimo Božju sebedarnu ljubav i podsjeća nas na posljedice koje taj naš izbor nosi sa sobom. Sv. Pavao upućuje svoju poslanicu kršćanskoj zajednici židovskog podrijetla, s ciljem da otkloni kulturne predrasude koje je ta zajednica gajila u odnosu na kršćane poganskog podrijetla. Koje predrasude mi gajimo u našem srcu?

Središnja tema evanđelja također dotiče temu nepravednosti i mučeništva, fokusirajući se na Isusov govor o progonstvu proroka. Isusove riječi opominju političku i reli-

gijsku elitu onog vremena koja je nastavila tradiciju ušutkivanja i ubijanja Božjih proroka. Evangelist nas podsjeća da Bog ne zaboravlja mučeništvo pravednih i da na koncu snosimo odgovornost za sva nepravedna djela usmjerena protiv braće ljudi, poglavito protiv onih najrancrivijih i potlačenih. Proroci iz biblijske povijesti uvijek su bili nositelji istine i glasa pravednosti, upućivali su na zlouporabu vlasti i branili interes i dobrostanstvo svega naroda, a posebno malenih i nemoćnih. Upravo zbog toga bili su trn u oku vladajućoj eliti onog vremena, bili su proganjeni i nerijetko usmrćivani.

Zivimo u vremenu u kojem društvena i politička elita, već i na svjetskoj razini nastavlja misiju izrabljivanja malenih. Brazil proživljava jednu od najvećih moralnih kriza vezanih uz političku korupciju i masovnu krađu novca iz državnog proračuna namijenjena za javno zdravstvo, školstvo i radnička osiguranja. Sustavna ukidanja ustavom zajamčenih prava radnika ulijevaju sve više nesigurnosti u svakodnevni život radnika, koji čine 60 % ukupne ekonomije Brazila. U isto ovo vrijeme Bog nastavlja pozivati i slati svoje proroke u navještaj Božjeg kraljevstva pravednosti, sebedarja, braneći ljudski dignitet onih koje društvo stavlja u zadnji red. Bog poziva nove proroke da se u snazi dobrote i vjere stave na stranu dobra, živeći i svjedočeći u svojoj svakodnevni vrjednote kraljevstava Božjega; vrjednote istine, milosrđa, oprosta, jednakosti, uključivosti, sebedarne prisutnosti i bratske ljubavi; stvarajući tako novo nebo i novu zemlju. Brazilska biskupska konferencija nositelj je tog glasa Božje pravednosti i trajna inspiracija svima nama da u snazi vjere i bez straha, slijedimo put dobra kao nositelji proročkog poslanja, puni pouzdanja u Božju ljubav, jer samo u Gospodinu je milosrđe i obilno je u njega otkupljenje.

Petak, 20. listopada 2017.

Prvo čitanje: Rim 4, 1-8

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola

Rimljanima

Braćo! Što ćemo reći? Što je Abraham, otac naš, našao po tijelu? Doista, ako je Abraham po djelima opravdan, ima se čime dići ti — ali ne pred Bogom. Ta što veli Pismo? Povjerova Abraham Bogu i uračuna mu se u pravednost. Onomu tko radi ne računa se plaća kao milost, nego kao dug. Onomu tko ne radi, a vjeruje u Onoga koji opravdava bezbožnika vjera se uračunava u pravednost, kao što i David blaženim proglašuje čovjeka kojem Bog uračunava pravednost bez djela:

Blaženi oni kojima je zločin otpušten,
kojima je grijeh pokriven!

Blago čovjeku komu Gospodin ne ubraja krivnju.

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam: Ps 32, 1-2.5.11

Utočište ti si moje, radošću me spasenja
okružuješ.

Blažen onaj kome je zločin otpušten,
kome je grijeh pokriven!

Blago čovjeku kome Gospodin ne ubraja
krivnju,

i u čijem duhu nema prijevare!

Tad grijeh svoj tebi priznah
i krivnju svoju više ne skrivah.

Rekoh: »Priznat ću Gospodinu prijestup
svoj«,
i ti si mi krivnju grijeha oprostio.

Radujte se Gospodinu i kličite, pravedni,
kličite svi koji ste srca čestita!

Evangelije: Lk 12, 1-7

Čitanje svetog Evangelija po Luki

U ono vrijeme: Kad se skupilo mnoštvo, tisuće i tisuće, te su jedni druge gazili, poče Isus govoriti najprije svojim učenicima:

»Čuvajte se kvasca farizejskoga,
to jest licemjerja.

Ništa nije skriveno
što se neće otkriti
ni tajno što se neće saznati.

Naprotiv, sve što u tami rekoste,
na svjetlu će se čuti;
i što ste po skrovištima u uho šaptali,
propovijedat će se po krovovima.«

»A kažem vama, prijateljima svojim: ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, a nakon toga nemaju više što učiniti. Pokazat ću vam koga vam se bojati: onoga se bojte koji pošto ubije, ima moć baciti u pakao. Da, velim vam, njega se bojte! Ne prodaje li se pet vrapčića za dva novčića? Pa ipak ni jednoga od njih Bog ne zaboravlja. A vama su i vlasti na glavi sve izbrojene. Ne bojte se! Vredniji ste nego mnogo vrabaca!«

Riječ Gospodnja.

p. Tomislav Mesić

svećenik, Družba Duha Svetoga-Spiritanci
Rođen je 20. siječnja 1974. u Rumi (Vojvodina).

Zavjete je položio 2. listopada 2001.
godine.

Zaređen je za svećenika 29. lipnja 2002. u
Đakovu.

U misije je otišao 24. rujna 2010. godine.

Ne bojte se!

P. Tomislav Mesić, misionar u Tanzaniji

Pripremajući se za Svjetski dan misija, tog temelja našega kršćanskog/katoličkog poslanja, koje je zapovjedio sam Krist Gospodin kad je rekao: „Idite po svem svijetu i propovjedajte evanđelje...“ (Mt 28, 19 – 20) Crkva nam pred oči stavlja u prvom čitanju sv. Pavla, koji se poziva na Abrahama kao uzor, zbog njegove vjere. Abraham cijelo svoje biće potpuno predaje Božjoj milosti, koja je svima nama potrebna. Ta Božja milost nam je potrebna u trenutcima kada zaboravimo Isusove riječi iz današnjeg evanđelja: „Ne bojte se...“

Te Isusove riječi mnogo puta daju mi snagu u mojojem misijskom poslanju. Gledajući ljudskim očima, biti jedini svećenik u župi s više od 40 000 ljudi, a od toga samo kojih 5000 katolika, 20 sela i mnogo problema, čovjek bi se trebao bojati. Ali vjera u Boga i njegovo obećanje me drži.

U sadašnju župu došao sam 3. siječnja 2016. godine. Župa je Monduli Juu (čita se Monduli Đu), a posvećena je sv. Franji Asiškomu. Kao što rekoh, župa je golema za naša hrvatska poimanja, no za tanzanijska ona se ubraja u srednje seoske župe. Odmah po dolasku u župu uvidio sam koji su najveći problemi u glavnem selu i općini župe, no ti problemi, kasnije uvidjeh, postoje i u svim ostalim selima župe. Ti problemi su nedostatak pitke vode, nedostatak osnovne zdravstvene zaštite, tj. samih ambulanti, i školstvo. U ove nepune dvije godine uspio sam uz pomoć Papinskih misijskih djela te malobrojnih prijatelja u domovini sazidati zidove za ambulantu u glavnom selu, a temelje je već izgradio prethodni župnik. I tako je otvorena bolnica za trudnice, rodište i dojenčad.

Također sam uz pomoć dobročinitelja iz Irske uspio dovesti pitku vodu iz arteškog bunara, koji je predhodni župnik bio očistio, do osnovne škole, središta sela i crkve, sve skupa više od 3 km cjevovoda, uz postavljanje pumpi, izgradnju armiranih cisterni od 35 000 i 50 000 litara i sve ostalo što je potrebno.

Kad sam započimao sve te projekte, bilo me strah hoću li ja to moći. No vjerovao sam u Božju pomoć, jer bez Boga ništa nije moguće. A vjerujem da sam snagu dobio gledajući i svoj puk, koji s radošću, premda nemaju gotovo ništa, slavi Boga i potpuno se predaje Bogu. Još mi je pred očima lice žene koja mi je odmah po dolasku, možda tjedan dana nakon dolaska, došla prije sv. mise i molila za bilo kakvu pomoć, jer reče, Božić proslavi s čašom mlijeka, a novu godinu s čašom crnog čaja. Pomogao sam joj malo s nešto kukuruznog brašna i nešto povrća, no dirnula me je njezina radost i pjevanje na sv. misi – tako malo je dobila, a tako je sretna. Kako je vrijeme odmicalo, u novoj misiji uvidjeh da je u stvari najveća potreba u župi dobra osnovna, a onda kasnije i srednja škola. U svakom od 20 sela u župi, doduše, postoji osnovna škola, no prolaznost iz osnovne u srednju školu veoma je mala. Glavni je problem što neka djeca pješače i 10-15 km u jednom smjeru, a nastava traje od 8 do 16 h te je, nakon što se dijete vrati doma, već mrak i ne može učiti, jer u selima nema struje. Također je problem i nedostatak učitelja u državnim školama i loša opremljenost škola. Za većinu ljudi, koji imaju puno djece, potrebno je pravo malo bogatstvo da se opremi svu djecu za školu. I onda se javlja velik problem. Naime muslimani su u jednoj od filijala sagradili osnovnu školu i doslovce daju sve besplatno, od odo-

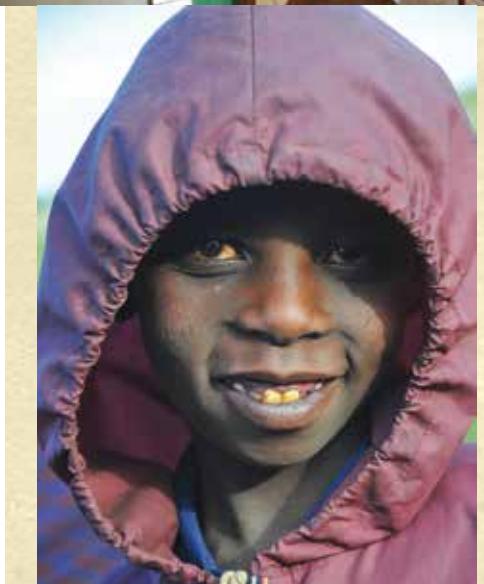
ra, bilježnica, kemijskih olovaka itd., tako da svi sada šalju djecu u tu školu. Problem je u tome da, kada ta djeca završe 7. razred, koliko traje osnovna škola u Tanzaniji, oni ih odvode u Sudan. Zasad je odvedeno više od 200 djece, a samo se dvoje vratilo i reklo da su bili u vojnim kampovima. Za ostalu djecu ne zna se gdje su.

Stoga sam odlučio, uz Božju pomoć, i vas dragi prijatelji misija, izgraditi školu. Užasno me je strah, ali u isti trenutak čujem u dubini duše Isusa kako mi govori: „Ne boj se!“ A kao odgovor zašto sam se odlučio za gradnju mogu samo reći da u našoj zajednici gradnjom škole, ne samo figurativno, već i istinski, postavljamo temelje obrazovanja za buduće naraštaje. Obrazovanje u Tanzaniji ima daleko veću važnost negoli u Lijepoj Našoj; ono je uistinu jedina mogućnost za drugačiji, bolji život mnogih naraštaja.

Dragi prijatelji misija, uza sve te planove još mi ostaje ono najbitnije, a to je propovijediti Uskrsloga onima koji o njemu još nisu čuli. Ali čvrsto vjerujem da upravo svojim djelima, više nego riječima, propovijedam Gospodina.

Svatko od nas je pozvan svjedočiti Krista, jer nam on sam danas govori: „... sve što utam rekoste, na svjetlu će se čuti; i što ste po skrovištima u uho šaptali, propovijedat će se po krovovima...“ Vi ste, dragi vjernici, pozvani svjedočiti Krista u svojim obiteljima, na svojim radnim mjestima, a mi misionari u dalekim krajevima, među ljudima koji su po mnogo čemu drugačiji od nas; drugi jezik, druga kultura i običaji, ali ista glad i žeđ za Kristom – Istinom. A ta istina je da smo vredniji od mnoga vrabaca, jer vrapci su samo Božja stvorenja, a mi smo po krštenju postali ili čemo postati Isusova braća i sestre, djeca Božja.

Neka vas sve blagoslovi Trojedini Bog i uzvrati vam stostruko za svaku molitvu i materijalnu pomoć kojom pomažete nas misionare.

Subota, 21. listopada 2017.

Prvo čitanje: Rim 4, 13.16-18

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola

Rimljanima

Braćo! Obećanje da će biti baštinik svijeta nije Abrahamu ili njegovu potomstvu dano na temelju nekog zakona, nego na temelju pravednosti vjere. Zato — zbog vjere da bude po milosti te obećanje bude zajamčeno svemu potomstvu, ne potomstvu samo po Zakonu, nego i po vjeri Abrahama, koji je otac svih nas — kao što je pisano: Ocem mnoštva naroda ja te postavljam — pred Onim komu povjerova, pred Bogom koji oživljuje mrtve i zove te bude ono što nije. U nadi protiv svake nade povjerova Abraham da postane ocem naroda mnogih po onom što je rečeno: Toliko će biti tvoje potomstvo.

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam: Ps 105, 6-9.42-43

Gospodin se uvijek sjeća svojega Saveza.

Abrahamov rod sluga je Gospodnji,
sinovi Jakovljevi njegovi izabranici!
On je Gospodin Bog naš;
po svoj su zemlji njegovi sudovi!

On se uvijek sjeća svojega Saveza,
riječi koju dade tisući naraštaja:
Saveza koji sklopi s Abrahamom
i zakletve svoje Izaku.

On se sjeti svete riječi svoje
što je zada sluzi svome Abrahamu.
Puk svoj s klicanjem izvede
i s veseljem izabrane svoje.

Evangelije: Lk 12, 8-12

Čitanje svetog Evangelija po Luki

U ono vrijeme: Reče Isus svojim učenicima: »Tko se god prizna mojim pred ljudima, i Sin Čovječji priznat će se njegovim pred anđelima Božjim. A tko mene zaniječe pred ljudima, bit će zanijekan pred anđelima Božjim.«

»I tko god rekne riječ na Sina Čovječjega, oprostit će mu se. Ali tko pohuli protiv Duha Svetoga, neće mu se oprostiti.«

»Nadalje, kad vas budu dovodili pred sinagoge i poglavarstva i vlasti, ne budite zabrinuti kako ćete se ili čime braniti, što li reći! Ta Duh Sveti poučit će vas u taj čas što valja reći.«

Riječ Gospodnja.

fra Ivica Perić

svećenik franjevac, Provincija Bosna Srebrena, Sarajevo

Rođen je 1. siječnja 1960. godine u Čubrenu kod Kiseljaka (BIH).

Zavjete je položio 31. listopada 1987. godine.

Zaređen je za svećenika 29. lipnja 1988. godine.

U misiji je otišao 26. listopada 1990. godine.

Sudjelujmo u Božjoj misiji

Fra Ivica Perić, misionar u Ruandi

Dragi prijatelji u Kristu!

Naša vjera i misija nastali su gotovo u isto vrijeme. Prema našem vjerovanju, ispovijedamo da vjerujemo u jednog Gospodina, Isusa Krista, jedinog Sina Božjega, jedino-rođenog od Oca... Za nas ljudi i za naše spasenje sišao je s neba ... i postao čovjekom. Naša vjera nam govori da čin otkupljenja donosi spasenje svim ljudima. Misionarsku aktivnost započeo je sam Bog slanjem svojega jedinorođenog Sina, da bi spasio ljudi koje je on stvorio. Zbog toga je svatko od nas uključen u otajstvo otkupljenja i Krist je ujedinio sve nas u svojem otajstvu. Zapravo, „jedino kroz vjeru se misija Crkve može razumjeti i samo u vjeri nalazi svoju osnovu“ (*Redemptoris Missio* – Ivan Pavao II).

U prvom čitanju vidimo da je Abraham vjerovao Božjem obećanju da bi mogao postati otac mnogih naroda. Abraham, naš otac u vjeri, vjerovao je sve što mu je Gospodar rekao, pa je bez sumnje proveo Božju misiju, znajući da će se u njemu ispuniti Božja obećanja. Kad je misija izgrađena na čvrstom temelju vjere, ona ne pati od nesigurnosti ili straha od nepoznatoga. Još uvijek govorimo o Abrahamu, našem ocu u vjeri, kad mu je Bog rekao da mora žrtvovati svojeg sina Izaka u regiji Moriji. On je zamalo i žrtvovao svojeg sina Izaka, ali tad je video ovna i žrtvovao njega umjesto svojeg sina. Tad je Abraham nazvao to mjesto „Gospodin će pružiti“ (*Post 22, 13 – 14.*)

Način nazivanja mjesta može uzrokovati neka pitanja u našim srcima, poput: „Zašto je Abraham koristio buduće umjesto prošlog vremena kad se sam čin već dogodio?“ Nije li on mogao nazvati to mjesto kao ono koje je Gospodin omogućio? Ali sve u Svetim pismima ima razlog.

Sveti Ivan evanđelist nam govori da je Ivan Krstitelj, kad je video kako Isus dolazi prema njemu, rekao: „Gledajte Jaganjca Božjega, koji uzima grijeha svijeta. To je onaj na kojeg sam mislio kad sam rekao: ‘Čovjek koji dolazi poslije mene me je nadmašio jer je on bio tu prije mene.’“ (*Iv 1, 29 – 30*) Drugim riječima, Isus je janje koje je Abraham prorekao da će Gospodin dati da bi se žrtvovao za naše grijeha.

U refrenu psalma psalmist veliča Boga zbog njegove vjernosti. Od vremena kad je Bog stupio u savez s narodom Izraela on nikada nije zaboravio i nikada ga neće zaboraviti. To je riječ koju je naredio tisućama generacija. Bog je sklopio savez s Abrahacom, ali daljnje obećanje da će izvršiti tu prisegu dano je Izaku (*Post 26, 3*).

U evanđelju Isus kaže da će svakomu tko govoriti riječ protiv čovjeka biti oprošteno, ali onomu tko bogohuli protiv Duha Svetoga, ne će biti oprošteno. Te Isusove riječi ne treba shvatiti na jednostavan način, već nas one pozivaju da uđemo u pravo značenje onoga što one označavaju. Isus poziva na važnost Duha Svetoga u povijesti spasenja. Odbacivanje Isusa jednako je odbijanju spasiteljske milosti koju nam nudi. Boguhuljenje protiv Duha Svetoga namjerno je

odbijanje proročkog Duha, koji djeluje u Isusovu djelovanju i nauku, što je također potpuno odbacivanje susreta s milosrdnjim djelovanjem spasenja s Ocem. To je nedostatak prepoznavanja božanskog podrijetla Isusove misije.

Drugim riječima, prekršaj prema Isusovoj osobi bit će oprošten, ali onomu tko negira djelovanje Duha Svetoga u Isusovu poslanju, ne će biti oprošteno. Zapravo, odbacivanje Isusa Krista jednako je odbijanju Duha Svetoga, koji uvijek djeluje u misiji Isusa Krista.

Dragi prijatelji u Kristu, ista je misija Isusa Krista povjerena nama koji smo kršteni i potvrđeni da bismo mogli otići u svijet i također učiti poslanje Isusa Krista i krstiti ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Riječi koje je izrekao Isus svojim učenicima jamstvo su da ono što rade nije njihova stvar, već samo sudjeluju u Božjoj misiji – „i evo, ja sam s vama uvijek, do kraja vremena“ (Mt 28, 20). Naše je pitanje danas jesmo li spremni svje-

dočiti Isusa Krista među narodom, osobito onima koji ga ne žele primiti. I jesmo li spremni čuti Isusovu riječ i pristati da idemo onamo kamo nas šalje da donešemo ljudima s kojima se susrećemo radosnu vijest. Prije nego što pođemo u misiju, zamolimo Gospodina Isusa da nas napuni Duhom Svetim, jer to nije naša misija, već misija koja dolazi od Boga Oca. Nemamo razloga bojati se ili oklijevati da ne možemo učiniti ono što nam je rečeno. Naš je Gospodin obećao učenicima da će biti s njima do kraja vremena.

Stoga, dragi prijatelji u Kristu, mi smo Isusovi učenici i danas mnogi ljudi trebaju čuti riječ Božju i vjerovati u radosnu vijest. Ali ponovno se prisjetimo same vjere – ako nema djela, ona je mrtva (Jak 2, 17). Naša misija danas treba biti praćena molitvom i djelovanjem, a naš Gospodin Isus Krist surađivat će s nama jer prihvaćamo da smo njegovi instrumenti u širenju njegova kraljevstva do kraja zemlje. Amen.

Svjetski dan misija - 22. listopada 2017.

Uvod u euharistijsko slavlje

Draga braćo i sestre!

Dragi prijatelji misija!

Danas se u cijeloj Crkvi obilježava dan misija! Dan je to zahvale za misionare i misionarke koji se trude bezuvjetno predani Providnosti te razasuti na sve strane svijeta ispuniti Isusovu želju: „Idite po svem svijetu i naviještajte evanđelje.“ Mnogi će s divljenjem čitati njihova iskustva, gledati fotografije ili video priloge. Mnogi će biti dotaknuti njihovim iskustvima, a možda i poželjeti biti dionicima njihova poslanja. To je moguće molitvom, materijalnom potporom, a više od svega zajedništvom u živoj vjeri u Isusa, koji je već po krštenju svakoga od nas učinio svojim misionarom – nekoga u obitelji, na radnom mjestu, u određenom kraju rodne zemlje, a nekoga s druge strane zemaljske kugle. Različiti su darovi, a jedan je Gospodin koji nas povezuje i u ovom slavlju. Ono što misionare nosi po svijetu i mi imamo prigodu iskusiti i proživjeti danas.

Zato prije svega zamolimo milostivog Gospodina da doživimo susret s njim, susret koji će nas toliko ispuniti da ćemo o njemu željeti govoriti i drugima. To je misijsko poslanje, biti osvojen i potpuno uronjen u Boga i poželjeti to dijeliti s drugima. A Isus želi doći do svakog kutka zemlje. Živi Isus, onaj koji je obećao da je s nama „u sve dane, do svršetka svijeta“, čeka nas u euharistiji i raduje se našemu dolasku. Sa sviješću da ćemo se sresti s njim, skrušimo se pred tim velikim darom Božjeg povjerenja koje ima u nas. Priznajmo svoje propuste i pogreške i pokajmo se, da bismo bili dostojni milosti poslanja i Božjeg povjerenja.

Zborna molitva

Bože, ti hoćeš da se svi ljudi spase i dođu do spoznanja istine.

Pogledaj svoju veliku žetu i pošalji radnike, da svakom stvorenju navijeste evanđelje, skupljaj svoj narod riječju života i jači snagom otajstava da ide putem spasenja i ljubavi. Po Gospodinu.

Prvo čitanje: Iz 45, 1.4-6

Čitanje Knjige proroka Izajije

Ovo govori Gospodin o Kiru, pomazaniku svome: »Primih ga za desnicu da pred njim oborim narode i raspašem bokove kraljevima, da rastvorim pred njim vratnice, da mu nijedna vrata ne budu zatvorena. Radi sluge svog Jakova i Izraela, svog izabranika, po imenu ja te pozvah, imenovah te premda me znao nisi. Ja sam Gospodin i nema drugoga; osim mene Boga nema. Iako me ne poznaš, naoružah te: nek se znade od istoka do zapada da izvan mene sve je ništavilo: Ja sam Gospodin i nema drugoga!« Riječ Gospodnja.

29. nedjelja kroz godinu

Otpjevni psalam: Ps 96, 1.3-5.7-10a.10c

Dajte Gospodinu slavu i silu!

Pjevajte Gospodinu pjesmu novu!
Pjevaj Gospodinu, sva zemljo!
Kazujte poganimu njegovu slavu,
svim narodima čudesa njegova!

Velik je Gospodin, hvale predostojan,
strašniji od svih bogova!
Ništavni su svi bozi narodâ,
a Gospodin stvori nebesa!

Dajte Gospodinu, narodna plemena,
dajte Gospodinu slavu i silu!
Dajte Gospodinu slavu imena njegova!
Prinesite žrtvu i udite u dvorove njegove!

Poklonite se Gospodinu u sjaju svetosti
njegove!
Strepi pred njim, sva zemljo!
Nek se govori među poganim:
»Gospodin kraljuje, narodima pravedno
upravlja.«

Drugo čitanje: 1Sol 1, 1-5b

Čitanje Prve poslanice svetoga Pavla apostola Solunjanima

Pavao, Silvan i Timotej Crkvi Solunjanâ u Bogu Ocu i Gospodinu Isusu Kristu. Milost vam i mir! Zahvaljujemo uvijek Bogu za sve vas i bez prestanka vas se sjećamo u svojim molitvama spominjući se vaše djelotvorne vjere, zauzete ljubavi i postojane nade u Gospodinu našem Isusu Kristu, pred Bogom i Ocem našim. Svjesni smo, braćo od Boga ljubljena, vašeg izabranja jer evanđelje naše nije k vama došlo samo u riječi nego i u snazi, u Duhu Svetome i mnogostrukoj punini.

Riječ Gospodnja.

Evanđelje: Mt 22, 15-21

Čitanje svetog Evanđelja po Mateju

U ono vrijeme: Odoše farizeji i održaše vijeće kako da Isusa uhvate u riječi. Pošalju k njemu svoje učenike s herodovcima da ga upitaju: »Učitelju! Znamo da si istinit te po istini putu Božjem učiš i ne mariš tko je tko jer nisi pristran. Reci nam, dakle, što ti se čini: je li dopušteno dati porez caru ili nije?« Znajući njihovu opakost, reče Isus: »Zašto me iskušavate, licemjeri? Pokažite mi porezni novac!« Pružiše mu denar. On ih upita: »Čija je ovo slika i natpis?« Odgovore: »Car.« Kaže im: »Podajte dakle caru carevo, a Bogu Božje.« Riječ Gospodnja.

fra Ivica Vrbić

Franjevac Kapucin, Provincija sv. Leopolda Mandića

Rođen je 14. travnja 1983. godine u mjestu Zavidovići (BIH).

Zavjete je položio 7. listopada 2006. u Zagrebu.

Zaređen je za svećenika 20. lipnja 2009. u Zagrebu.

U misije je otisao 14. siječnja 2016. godine.

Prijedlog homilije

Fra Ivica Vrbić, misionar u Boliviji

Mi bacimo sjeme evanđelja, a vi ga molitvom zalijevate.

Braće i sestre!

Prijatelj misija!

Riječ Božja ove nas nedjelje podsjeća da je Bog stvoritelj svijeta i gospodar povijesti. I u njoj koristi različite puteve i okolnosti da bi se objavio: „Ja sam Gospodin i nema drugoga!“ (Iz 45, 6) Za svoj plan spasenja može upotrijebiti koga želi, čak i poganskog vladara Kira. Zamislite koliki je to bio šok Židovima koji su u to vrijeme bili u babilonskom sužanstvu. Moguće da su i s ironijom gledali na proročku najavu oslobođenja posredstvom jednog poganina. No zaustavimo svako mrmljanje i sjetimo se da i nad zemaljskim vladarima postoji Gospodar čija je riječ – zadnja. Politička se vlast može

činiti neuništiva. Ali to je samo privid. Bog posljednji odlučuje po komu ruši i po komu uzdiže zemaljska carstva. I želi doći k svima, a ne samo k nekima. Cijeli svijet je njegov. I zato sa psalmistom kličemo: „Pjevaj Gospodinu, sva zemljo!“ (Ps 96, 1) Pjevaj, raduj se i kliči jer smo svaki na svoj način u Božjim očima u njegovu Sinu poslani u ovaj svijet da ga izgrađujemo na temeljima radosne vijesti, koja nas poziva na konkretnu ljubav.

Nije to lako prihvati, pa tako i živjeti činjenicu da smo Božji, Isusovi učenici! Svjesni smo da su naši životi i naša djela često daleko od Božjeg plana s nama, no ipak su naši životi, naša djela, ona koja trebaju pokazivati izvana ono što se nalazi u našim srcima, odnosno da smo Božji.

Najveći misionar i apostol Ljubavi, Pavao, izrekao nam je danas odrednice po kojima se prepoznaju Isusovi učenici: po djelotvornoj vjeri, zauzetoj ljubavi i postojanoj nadi.

Tko ne želi posjedovati te značajke? Kao ljudi, često si postavljamo pitanje kakav bih bio ja, kakav bi bio svijet danas kad bismo bili u potpunosti Isusovi učenici. No ne treba oduštajati zbog činjenice da naš kršćanski život nije takav uvijek! I danas imamo mogućnost obnoviti svoj kršćanski cilj, a to je biti učenici Isusovi, biti u službi i živjeti radosnu vijest. Postojani u nadi!

Papa Franjo u svojoj ovogodišnjoj poruci za Svjetski misijski dan vraća nas toj osnovnoj

je neodoljiva sila.“ (*Evangelii gaudium*, 276) No tko li će te riječi shvatiti ako ne vidi kako se to događa, kako je Isus sada naš suputnik, kako je njegovo uskrsnuće sada sila koja preobražava? Ne možemo biti Kristovi i istodobno neučinkoviti.

Biti misionari radosne vijesti – to nam je zajednički poziv. Poziv na koji se odazivljemo te ga živimo u svojoj svakodnevničkoj. Postoji i onaj koji našu svakodnevnicu proširuje do granica drugih civilizacija, kultura i granica. Želim vam

zadaći Crkve – življenju i naviještanju radosne vijesti, po kojoj Isus Krist, naš otkupitelj postaje naš suvremenik, „tako da oni koji ga prihvate s vjerom i ljubavlju doživljavaju preobražavajuću snagu njegova Duha koji čovječanstvo i stvorenje čini plodnim, kao što kiša čini zemlju plodnom“, kaže papa i nastavlja: „Njegovo uskrsnuće nije nešto što pripada prošlosti, već sadrži neku životnu snagu koja je prožela svijet. Tamo gdje se sve čini da je mrtvo, sa svih se strane iznenada ponovno javljaju klice uskrsnuća. To

stoga izreći i svoje iskustvo. Bog me je pozvao da budem njegov svećenik i to svoje svećeništvo živim vođen karizmom sv. Franje Asiškoga, kao kapucin. No unutar toga mojeg poziva radio se još jedan, a taj je da podem do onih do kojih još radosna vijest nije došla ili je došla ali nije još prihvaćena ili zaživljena.

Voljom generala našeg reda poslan sam u zemlju prirodnih ljepota i bogatstva. Za Boliviju, to srce Latinske Amerike, zbog prirodne raskoši kaže se da je zemlja superlativa. Moć joj daju Ande, a atrakciju najveća slana pu-

stinja na svijetu ili najveće plovno jezero. Ali među superlativima svjetskih razmjera jest i siromaštvo – Bolivija pripada među najsiro-mašnije države na svijetu, a ja imam mogućnost djelovati na njezinim periferijama, na teritoriju Nadbiskupije Santa Cruz, u Župi Minero. Iako se većina stanovnika bavi poljoprivredom, na zemlji koju im je Stvoritelj dao, ne znaju surađivati s njime kako bi im bilo lakše i uspješnije. Bog im je osigurao sve potrebno za razvoj, ali kako mu se obratiti? Konkretnost mojeg poslanja jest naučiti ljudе da je Bog stvaran i životni suputnik. Mi kapucini na području župe od 50 000 ljudi imamo 25 filijala, od kojih ja obilazim čak 15. Susrećem se sa stanovništvom kod kojega je jak tradicionalni oblik života, primjerice, konkubinat umjesto braka, ili pak tradicionalna vjerovanja umjesto živog Isusa. Stastički, većina njih je krštena, ali u stvarnosti nisu postali vjernici u pravom smislu te riječi, niti ne znaju tko je Isus.

Prvi izazov s kojim sam se susreo bio je izmisliti dar jezika, i to ne onih drevnih, koje bih govorio djelujući im kao duhovna atrakcija, već dar za učenje španjolskog jezika, da me ljudi razumiju. Smilovao mi se Gospodin i – s njim sam krenuo u to poslanje. Temelj meni kao misionaru bio je da sam u Boliviju došao na Isusov poziv. Ti prvi koraci po njihovu makadamu ili blatu kroz koje se probijam do filijala nalik su iskustvu Pedesetnice što su ga imali apostoli. Duh Sveti ražario je Isusovu riječ u mojojem srcu i idem na sve četiri strane svijeta, u nepoznato, neizvjesno, siromašno, zaboravljeni, donijeti tu živu nadu, koja je sam Isus Krist. Bolivijci izuzetno časte Isusovo mrtvo tijelo na Veliki petak, ali zato Isusov rođendan ili Uskrs ne slave kao najveća kršćanska slavlja. Tada ih posebno obuzme depresija. Stoga je naš imperativ upoznati ih sa živim Isusom. Naime okružuju nas brojne protestantske zajednice i razne sekte, pa nam je posebno stalo da naši vjernici shvate koje blago ima Katolička crkva u euharistiji

i Isusovoj nazočnosti u posvećenom kruhu i vinu. Promijeniti navike i razmišljanja odra-slih vrlo je teško. Zato se posebno bavimo djecom i mladima, a po njima onda polako zahvaćamo i obitelji. Misionar je za moje siromašne župljane znak sigurnosti, da će pomoći u traženju liječnika i lijeka, u odgoju djece, u podizanju standarda koliko je to moguće u kućama od blata i slame, bez hi-gijenskih navika. I dok tako putujući do njih gledam kako na mnogim mjestima krećemo od nule, jer nema ni primjerena liturgijskog prostora, pobjeđujem najezdne komaraca i buba svih vrsta, vraćam se Isusovim rijećima koje su krila našeg poslanja, kao i onda kad je svoje učenike poslao naviještati kraljevstvo nebesko: „Putem propovijedajte: ‘Približilo se kraljevstvo nebesko!’ Bolesne liječite, mrtve uskrisujte, gubave čistite, zloduhe izgonite! Besplatno primiste, besplatno dajte!“ (Mt 10, 7-9) Upravo to mi radimo. Koračamo kroz siromaštvo naših ljudi da bismo im donijeli Isusa kao suputnika. S njim pomireni umiru, bolesni okrijepljeni ozdravljaju, tužni se raduju, zaboravljeni Nekomu pripadaju. Moji Bolivijci su moje živo evanđelje. Ljudska prijetvornost koju uočavamo u da-našnjem evanđelju ili, jednostavnije rečeno, proračunatost, osobina je koja je odavno osvojila moderni svijet. Mi misionari u zemljama Trećeg svijeta to ne susrećemo. Naši su ljudi spontani, iskreni, bez velikih planova, pa time i otvoreni za ludska i Božja izne-nađenja. Oni se znaju smijati. Nisu opterećeni. Siromašni su, ali žive jednostavnije i bez onoga vjernog suputnika sa Zapada – stresa. Moji Bolivijci ne koriste ručni sat, ne planiraju previše unaprijed. Njima vremenske prilike diktiraju tempo. Ako je velika kiša i zemljani put je pretvoren u blato, znaju da svećenik neće doći, jer se ne može probiti. I meni je trebalo neko vrijeme da bih naučio da me, za vrijeme velikih kiša, ne očekuju. Naučio sam to vrlo jednostavno – probijao se kroz blato, zaglavio, izvlačio se da bih im

došao i tada bih shvatio da me nisu ni očekivali, jer – padala je kiša. A ja sam bio „pod stresom“ hoću li stići na vrijeme. Oni su se pomirili s vremenom i ono nije predmet njihovih rasprava. Osim što sam u tome naučio nešto o mojim Bolivijcima, naučio sam i nešto o nama iz tzv. modernog svijeta. Mi smo zaista sposobni, u svemu obilju u kojem živimo, stvoriti probleme zbog sitnica. Djeca su uvijek ogledalo odraslih. Zanimljivo je da moderna djeca ne mogu bez tableta, mobilna, virtuale. Kao da su zatvorena u neki umjetni svijet. Djeca Bolivije igraju se ciglama, kupaju u razrezanoj traktorskoj gumi, a tek rijetki imaju koju igračku. Po kišnim i blatinjavim putevima hodaju bosi – ne zbog hira, već što nemaju gumene čizmice. Ali oni su sretni. I ja sam sretan s njima. Sreća je u prihvaćanju izazova „izići iz vlastite udobnosti i imati hrabrosti poći na sve periferije koje trebaju svjetlo evanđelja“ (*Evangelii gaudium*, 20). Moja Bolivija i misijsko djelovanje u njoj potvrđuje riječi iz Papine poruke: „Misijska podsjeca Crkvu da ona nije svrha samoj sebi, već ponizno sredstvo i posredovanje kraljevstva. Crkva koja je autoreferencijalna i zadovoljava se zemaljskim uspjehom, nije Kristova Crkva, njegovo raspeto i slavno Tijelo. Zato bismo trebali više voljeti Crkvu koja je doživjela nezgodu, koja je ranjena i prljava zato što je izšla na ulice, nego Crkvu koja je bolesna zbog zatvorenosti i komocije hvatanja za vlastite sigurnosti.“ (EG, 49)

A kad se završe misijske zgodе i nezgode na terenu, vraćam se u svoju intimu i sve predajem mojem Gospodinu Isusu sa sviješću njegova neizmjernog povjerenja u mene, u nas. To je povjerenje koje preobražava, ispunjava strahopštovanjem. Bez njega ne mogu doprijeti ljudi. Ne mogu im dati Isusa ako ga ja nemam. Da bismo Isusa dali, moramo ga imati. Da bi drugi vjerovali na našu riječ, moramo mi prvi vjerovati u to što propovjedamo, činimo. Da bi drugi slušali nas, mi moramo biti prvi koji slušaju Isusa. Ali isto tako, naš rad ne bi bio

moguć bez svih vas. Mi bacimo sjeme evanđelja, a vi ga molitvom zalijevate. Računajući na vaše molitve kao kišu za rast sjemena koje strpljivo sijemo diljem svijeta, naše je misijsko poslanje moguće. I tako mi, zajedno s vama, pomažemo da ljudi bez nade postanu ljudi s izgledima. Prihvaćajući Isusa postaju bolji očevi, majke, djeca, mladi, radnici, upravitelji. Misijski rad nije konkurenčija državi, iako to neki svjetovni poglavari teško shvaćaju. Misionari poput kvasca, soli ili svjetla prožimaju svoja područja. I to je slika Crkve – ne izolirano ni od koga, već kao prožimajući sastavan dio svakodnevice. U zemljama krajnjeg siromaštva misionari nisu rušitelji društvenog poretku, niti konkurenčija bilo komu, već primjer djelotvorne ljubavi da se tešku situaciju može drugačije, ustrajno i s povjerenjem mijenjati nabolje i vraćati dostojanstvo domaćemu stanovništvu, podsjećajući ih da su Božji, otkupljeni i spašeni, i vodeći ih k Bogu. Dobri ljudi, molim vas, molite za nas, da budemo vjerni Isusu, da nas naše krhkosti i slabosti ne slome, da nas zamke svijeta ne zavedu. Pratite nas molitvom iskreno vjerujući u njezino uslišanje. Poduprite naš rad i odricanjem, ali odricanjem od onoga što vam ionako nije potrebno da biste sretno živjeli. Jedna kava manje ili kutija cigareta manje ne će vas učiniti nesretnima, zar ne? I na kraju vam povjeravam meni dragu molitvu Duhu Svetomu, u koju uranjam svoj misionarski hod. Može vam poslužiti kao pomoć u vašim misijama – poslanju donošenja Isusa u sredinama gdje živate i radite. Duše Sveti, nauči me što trebam znati, posluži se sa mnom i djeluj u meni, neka po tvojoj sili i ja donosim Isusa u svijet. Dodji, Duše Sveti i ispuni me! Dodji, Duše Sveti, u moj um, da te mogu razumjeti! Dodji Duše Sveti u moje uši, da mogu čuti što mi govorиш! Dodji, Duše Sveti, na moje usne da mogu propovijedati Isusa i njegovo evanđelje! Amen!

Molitva vjernika

Gospodin Isus po nama želi osvojiti svijet. Stavimo mu se na raspolaganje kao svjedoci istinitosti njegovih obećanja.

I molimo zajedno: *Gospodine, usliši nas.*

1. Za svetu Crkvu, da iz dana u dan raste u svijesti da smo pozvani biti misionari svojeg vremena i svoje vjerničke živote uvijek stavljati na raspolaganje širenju radosne vijesti u domovini i po svijetu, molimo te.
2. Za sve navjestitelje radosne vijesti: papu Franju, biskupe, svećenike, redovnike i redovnica i sve vjernike laike, da u poniznosti i svetosti, zahvalni za dar svojega misijskog poziva, proslave tvoje ime do kraja zemlje, molimo te.
3. Za sve kojima je upravljena riječ Božja; da u otvorenosti svojeg srca prihvate radosnu vijest evanđelja, molimo te.
4. Za sve one koji pate zbog siromaštva i samoće, izrabljivanja, bolesti, nacionalne i vjerske pripadnosti, da u nama kršćanima mogu prepoznati istinsku braću i sestre, molimo te.
5. Za sve dobročinitelje misija, koji svojom molitvom, odricanjem i prikazivanjem boli i patnja prate misionare u njihovu poslanju, da, Duhom Svetim osnaženi, budu ispunjeni ljubavlju i svakom utjehom, molimo te.
6. Za sve preminule misionare, osobito za one koji su – zbog vjernosti tebi – mučeni i ubijeni u svojem poslanju, nagradi ih radošću nebeskog kraljevstva, molimo te.
7. Za sve preminule dobročinitelje misija, budi im mir i vječna nagrada, molimo te.

Dobri Bože, u svojem neizmjernom milosruđu usliši naše molitve, primi našu poniznost i otvorenost, i proslavi se po nama – koji živiš i kraljuješ u vjekevjekova. Amen.

Euharistijsko klanjanje

fra Nikola Jurković, bogoslov Hercegovacke franjevačke provincije Uznesenja BDM

**Mnogi su žedni tvojih riječi,
Gospodine**

Pjesma: Svet, svet, svet

Šutnja

Nagovor

Gospodine, odlučili sam zastati na tren i darovati ti jedan dio svojeg vremena. Došli sam pred tebe da ti se poklonimo. Donijeli smo sa sobom mnogo misli, želja, briga i molitava. Teško je pronaći riječi za pravi početak. Svjesni smo tvoje prisutnosti u malenom komadu kruha. Na ovaj način pokazujući nam svoju uzvišenu poniznost i poniznu uzvišenost. Samog sebe si nam ostavio u toj prilici kruha da bi nam uvijek bio blizu i da bi uvijek bio s nama. Svojim dolaskom među nas pod ovim prilikama pokazujući nam svoju brigu i koliko ti je stalo do svih nas. Tvoja prisutnost među nama svjedoči nam o tvojoj ljubavi koju imaš prema svima nama. Mi svojim dolaskom pred tebe želimo posvjedočiti svoju vjernost tebi, ali i svoju slabost u trenutcima kada živimo bez tebe. U ovim trenutcima želimo uživati u tvojoj prisutnosti, slušati tebe i želimo da ti slušaš nas.

Pjesma: Oče mi ti se klanjamo

Šutnja

Nagovor

Isuse, svoje si apostole poslao da po cijelom svijetu propovijedaju radosnu vijest spasenja koje se ostvarilo po tvojoj muci, smrti i slavnom uskrsnuću od mrtvih. Osnaženi tvojim riječima i milošću, oni su pošli i smjelo navještali sve tvoje riječi. Nisu dopustili da ih išta odvrati od tebe i od puta kojega si im ti već pripravio. Danas smo ovđe došli moliti te za sve one koji i dalje rade na izvršavanju upravo te zapovijedi i donose tebe na ona mjesta gdje tvoja riječ još nije došla do slušatelja. Mnogi su koji su žedni tvojih riječi, a malo je onih koji su spremni odvažiti se približiti taj izvor žednima. Malo ih je koji imaju odvažnosti predati i vlastiti život za tebe i na taj način posvjedočiti za one koji još ne vjeruju u tebe. Zato te danas molimo da podariš snage onima koji su tebi darovali svoje korake, da bi mogao doći u one kutke gdje tvoja nogu još nije kročila. Obdari milošću sve one koji su ti darovali svoje ruke da bi po njima ti bio prisutan u zajednici po vršenju sakramenata. Daj ustrajnosti onima koji su spremno cijelog sebe predali za tebe da do kraja izvrše poslanje koje si im dao.

Pjesma: Kao košuta

Šutnja

Nagovor

Gospodine, sam si rekao da si prisutan i u onima najmanjima i odbačenima i da smo sve ono što smo učinili ili nismo učinili – učinili ili nismo učinili tebi. Dok te molimo za one koji neumorno rade na širenju „radosne vijesti“ ujedno pred tebe donosimo i one koji slušaju tvoju riječ da ju prime otvorena srca. Molimo te posebno za one koji se nalaze u teškoj situaciji i koji zbog pristanka uz tebe bivaju proganjeni. Daj im milost da i to s radošću i za tebe iz ljubavi podnose jer si i sam rekao: «Blago vama kad vas budu grdili, progonili i protiv vas lažno govorili svaku vrstu opačine zbog mene! Radujte se i kličite od veselja, jer vas čeka velika nagrada na nebesima!» Omekšaj, Gospodine, srca onih koji slušaju tvoju riječ iz usta navjestitelja i daj da pristaju uz nju, da bi u njima mogla donijeti obilne plodove. Ti si sam bio prvi navjestitelj te radosne vijesti i iskusio si kako tvrdo ljudsko srce može biti.

Pjesma: Rijeke žive vode

Šutnja

Nagovor

Hvala ti, Gospodine, što si ove trenutke proeo s nama i slušao naše potrebe i molitve za druge. Tvoja prisutnost u liku euharistijskog kruha otvorila je naša srca i tako nas potakla da uvidimo potrebe drugih i za njih molimo. Bili smo pred tobom danas skupa s onima koje si poslao da navijestaju tvoju riječ i šire radosnu vijest spasenja onima koji još nisu čuli za tebe. Daj da ovo naše molitveno razmišljanje pred tobom bude snaga onima koji su te snage potrebiti. Neka bude otvorenost onima koji su spori na prihvaćanje tvoje poruke. Neka svima nama bude na

korist te na slavu i širenje tvojeg djela među ljudima, za koje si i život dao. Amen.

Molitva za misionare

Gospodine Isuse,
podaj puninu svoga života
svim misionarima u svijetu.
Oni su darovani za dobro
drugih u Tvojoj Crkvi,
na svim kontinentima.
Daj da budu uvijek radosni
u svom darivanju,
neumorni u svom služenju,
i velikodušni u svojoj žrtvi.
Da njihov primjer potiče
i druga srca da poslušaju
i slijede Tvoj poziv. Amen.

Oče naš

Pjesma: Divnoj dakle

S. Kruh s neba dao si njima, aleluja.
N. Koji svaku slast u sebi ima, aleluja.

Pomolimo se. Bože, koji si nam u divnom Sakramentu ostavio uspomenu Muke svoje, podaj nam, molimo, tako častiti sveta otajstva Tijela i Krv tvoje, da vazda osjećamo u sebi plod otkupljenja tvojega. Koji živiš i kraljuješ u vijekevjekova.

Amen.

Blagoslov s Presvetim Oltarskim Sakramentom

Blagoslovljen budi Bog...

Pjesma: Ostani s nama

ANIMACIJA

Kateheza za niže razrede osnovne škole

Ivana Galić, Katolički školski centar „Sv. Josip“ Sarajevo

Jedna Crkva u šarenim bojama i licima

Cilj: U nastavnoj jedinici uočiti i shvatiti da je Krist osnovao jednu Crkvu, čiji članovi postajemo krštenjem te da Crkva raste i živi u cijelom svijetu, u različitim kultura- ma i običajima.

Zadaci

Obrazovni zadaci: Razumijevanjem i usvajanjem tekstova te svjedočenjem misionara, shvatiti da se Kristova radosna vijest neprestando širi među sve običaje i kulture. Povezati pojmove: Isus daje zapovijed apostolima da šire evanđelje – osniva jednu Crkvu, apostoli propovijedaju i krste ljude, biskupi su nasljednici apostola, misionari (časne sestre i svećenici) pomoćnici biskupovi.

Funkcionalni zadaci: Učenici će analiziranjem i prepričavanjem tekstova poboljšati svoje usmeno izlaganje, razvijati prihvaćanje sebe i svojeg partnera u radu u parovima.

Odgojni zadaci: Shvatiti da se svakodnevnim nesebičnim zalaganjem za druge svjedoči Božje kraljevstvo i zajedništvo braće i sestara u Kristu. Veličina slavlja Boga vidi se u bogatstvu različitosti ljudi po svem svijetu.

Ključni pojmovi: Krist, apostoli, Kristova poruka, krštenje, apostoli, biskupi, misionari, laici.

Metodički sustav: analitičko-interpretački metodički sustav, s elementima predavačkoga.

Oblici rada: frontalni, individualni rad i rad u parovima.

Metodički postupci (nastavne metode): molitveno izražavanje, čitanje i rad na tekstovima, prepričavanje, pripovijedanje, razgovor, usmeno i pismeno izražavanje, glazbeno izražavanje.

Mediji komuniciranja: udžbenik, bilježnica, olovka, gumica, ljepilo, škare, prazni listovi u boji, ploča, kreda, pripremljeni tekstovi, slike, globus, misijske krunice.

Korelacija: Hrvatski jezik (čitanje, pisanje, usmeno izražavanje), Geografija (poznavanje rasporeda kontinenata), Povijest (otkrivanje kontinenata), Glazbena kultura (pjesma).

Literatura: vjeroučni udžbenik za četvrti razred osnovne škole Na putu vjere, misijski list Radosna vijest

Globalna struktura susreta

Pozdrav (1 min.)

Prije zajedničke molitve pozdravljam učenike kršćanskim pozdravom Hvaljen Isus i Marija.

Molitveni početak (2 min.)

Andeoski pozdrav. Učenik priprema molitvu. (Ukoliko učenik nije pripremio molitvu, vjeroučitelj izgovara spontanu molitvu povezanu s temom.)

Motivacija i najava teme (3 min.)

Pripremam učenike za nastavnu jedinicu koju ćemo obrađivati tijekom nastavnog sata. Učenici pokazuju kontinente na globusu. Tražim Jeruzalem te pokazujem početak kršćanstva i Crkve kao zajednice.

Danas ćemo malo više saznati o početcima

Crkve, koju je Isus osnovao, i o tome kako Crkva u svijetu danas izgleda.

Obrada teme

Priopovijedanje i razgovor (5 min.)
Apostoli su propovijedali da je Isus Sin Božji, ljudi su povjerovali, krstili se i postali članovi Crkve. To se najprije dogodilo u Jeruzalemu, a poslije se proširilo po svem svijetu. Na globusu možemo vidjeti koliki je svijet bio prije 2000 godina, dok se još nisu poznavali kontinenti. Ovdje je Jeruzalem. A centar svijeta bio je Rim. Pavao i Petar stigli su do Rima. Drugi su apostoli otišli na druge strane. Apostole su naslijedili biskupi. Biskupi su propovijedali evanđelje. Onda su ljudi otkrivali nove kontinente. Biskupi nisu mogli sami svugdje stići, pa su počeli slati svoje pomoćnike – svećenike i časne sestre da ljudima govore o kraljevstvu Božjem. I tako su i svećenici i časne sestre počeli putovati po cijelom svijetu.

Sada ćemo otvoriti bilježnice i napisati naslov.

Jedna Crkva u šarenim bojama i licima

Što smo rekli, kada postajemo članovi Crkve? (Krštenjem!)

Krštenjem postajemo članovi Crkve

Tko je apostolima rekao da šire evanđelje, radosnu vijest o dolasku kraljevstva Božjega? (Isus.)

Tko su apostolovi nasljednici? (biskupi.) A tko su biskupovi pomoćnici? (Časne sestre, svećenici i ostali vjernici.)

Isus > evanđelje > apostoli > biskupi > svećenici, časne sestre i vjernici laici
CRKVA

Rad u parovima (10 min.)

Vidjeli smo kako je nastala Crkva i kako se je širila, a sad ćemo saznati kako to izgleda danas po cijelom svijetu. Malo ćemo putovati.

Dobit ćete listove i slike svećenika i časnih sestara koje djeluju po cijelom svijetu. Oni se jednim imenom nazivaju misionari.

U tekstovima ćemo otkriti kako su misionari opisivali svoje svakodnevne aktivnosti u kojima se vidi privrženost i radost zbog propovijedanja evanđelja i kršćanskog života.

Radit ćete u parovima. To znači da ćete pročitati tekst, malo razgovarati o tome i dogоворити se kako ćete izložiti. Ispod teksta imate pitanja koja će vam pomoći pri prepričavanju. Napomena: prepričavate sve u prvoj glagolskoj osobi – kao da ste vi svećenik Marko, s. Beatrica ili fra Ivica.

(Učenicima dijelim radne materijale).

1. par – Afrika – prilog 1

2. par – Australija – prilog 2

3. par – Amerika – prilog 3

4. par – Azija – prilog 4

5. par – Europa – prilog 5

Izlaganje rezultata (pismeno ili usmeno) (12 min.)

Učenici predstavljanju rad misionara u prvoj osobi. Pokazuju slike koje su vezane uz pojedini tekst.

Vjeroučitelj pomaže pri aktualizaciji svakog predstavljanja rada.

Sinteza s aktualizacijom (2 min.)

Danas smo vidjeli da je Isus osnovao jednu Crkvu i rekao da apostoli trebaju širiti evanđelje i da se ljudi krste te tako postaju članovi Crkve. Nasljeđnici su apostola biskupi, kojima u širem riječi Božje pomažu svećenici, časne sestre i drugi vjernici. U svijetu imamo jednu Crkvu, koja je prisutna i među Amerikancima, Afrikancima, Indijcima i svima narodima različite boje kože i kulture.

Tko sljedeći bude pripremao molitvu za vjeronaučni susret, neka u molitvu uključi sve narode, sa svih kontinenata.

Učenicima dijelim misijske krunice, pojašnjavam značenje boja te povezujem s papirom u bojama koji su dobili u parovima.

Molitveni završetak (1 – 2 min.)

Završiti susret molitvom Slava Ocu i/ili pjesmom (Aleluja, Hosana, Mi želimo uzdići Isusa).

Izgled ploče

Jedna Crkva u šarenim bojama i licima

Krštenjem postajemo članovi Crkve

Isus > evanđelje > apostoli > biskupi > svećenici, časne sestre i vjernici laici

CRKVA

Prilog 1 – Afrika – 1. par

Kršćanstvo je u Africi prisutno već stotinama godina, gotovo od samih početaka, ali u različitim predjelima, pa je tako uvijek potrebno ići propovijedati o Kristu i o njegovoj Crkvi. Svećenici propovijedaju evanđelje, grade škole, bolnice, dječje domove da bi brinuli o ljudima. Djeca u Africi veoma vole ići u školu. Kada dođe nedjelja, onda su svi posebno radosni. Neki vjernici, koji žive daleko od crkve, znaju pješačiti i četiri sata da bi došli na misu. Misa se slavi cijeli dan, uz pjesmu i ples.

Jedan dan fra Ivica Perić u Kiwumu, Ruanda

Ja sam fra Ivica Perić. Rođen sam u Lepeñicama, kod Sarajeva. Već 25 godina sam u Africi. Ispričat ću vam što mi u Kiwumu radimo kada nije nedjelja. Inače nedjeljom cijeli dan slavimo, ništa ne radimo. Misa traje nekoliko sati i svi su radosni i veseli, plešu i pjevaju.

Ovdje nas je život naučio da se sve, ali baš sve može i mora iskoristiti. Ništa se ne baca, ništa nije višak. Na jednom dijelu našeg terena uz novu školu morali smo posjeći pet stabala eukaliptusa. Bila su već prevelika i prijetila su rušenju na obližnje kuće naših seljana i na školu.

Napravili smo veliku radnu akciju i krenuli u rušenje pet stabala. Kad su stabla oborenja, pitao sam se kako ih najbolje iskoristiti... Budući da u našoj školi Centar „Otar Vjeko“ imamo odjel za stolare, odlučio sam prvo trupce iskoristiti za izradu dasaka koje će naši učenici na praktičnoj nastavi pretvoriti u neki namještaj. To je bila sjajna ideja, jer smo tako uštedjeli, budući da je drvena građa za naš stolarski odjel poprilično skupa. Tako smo i uradili. Pretvarali smo stabla u daske. To nije bio niti malo lagan posao za dva radnika. Jer sve, ali baš sve radi se ručno. Deset dana radili smo od jutra do mračka. Radnici su osim toplih obroka, koje smo im nosili, imali još jedan zahtjev. Da im se svaki dan omogući nešto što će im dati snagu da rade cijeli dan. Tijekom rada popili bi svaki po 10 litara razvodnjene palente od kukuruznog brašna! Nisam ni znao da to toliko vraća snagu. To smo sada nazvali afričkim Red Bullom!

Od pet srušenih eukaliptusa dobili smo čak 100 dasaka dužine od dva metra. Sve smo to prebacili u našu školu i sada će ih naši učenici pretvoriti u namještaj.

Naravno, sve što je ostalo, sitne grančice i komadići drveta, bit će iskorišteni u školskoj kuhinji za vatrnu koja nam je neophodna za svakodnevno kuhanje čak 380 toplih obroka za naše školarce.

Kako se zoveš, odakle si, a gdje sada živiš?
Ima li u Kiwumuū škola?

Koja stabla rastu oko škole?

Što se može napraviti od stabla eukaliptusa?
Mogu li učenici u školi pomoći životu ljudi u Kiwumuū? Kako?

Što je Afrički Red Bull?

Koliko je potrebno dnevno obroka za školarce?

Slavite li misu u Kiwumuū?

Prilog 2 – Australija i Oceanija – 2. par

*U misijama na Salomonskim Otočima – s.
Marta Nikolić*

Da biste stigli do nas iz Zagreba morate letjeti avionom puna 24 sata. Dolazak na Salomonske otoke za nas je bio ulazak u nešto potpuno novo i drugačije od svega što smo dotada imale priliku vidjeti i doživjeti. Ljudi su nas dočekali raširenih ruku, vedri i nasmijani, a mi smo uzvratile jednakom. U početku je bio veliki izazov naviknuti se na život bez struje, s ograničenom količinom vode i mnogim drugim skromnim uvjetima koji su nam prije bili teško zamislivi. Osobito su nam neprijateljski izgledali mali gušteri, koji su neizostavni stanari svake sobe, a njima se znaju pridružiti i tada za nas golemi žohari. Danas sve to izgleda puno drugačije – mali gušteri postali su nam veliki prijatelji. Tamo ih zovu geko i poželjno ih je imati u sobi, jer uništavaju komarce koji su nam pravi neprijatelji, jer prenose malariju (bolest od koje se može umrijeti).

Unatoč svemu Salomonski otoci ne ostavljaju nikog ravnodušnim. Dok priroda očarava svojom ljepotom, siromaštvo tog naroda duboko dira u srce čovjeka i izaziva ga da učini što više može za taj narod.

Kao redovnice i medicinske sestre, puno smo radile na poučavanju o osnovnoj higijeni, pravilnoj prehrani, prevenciji zaraznih bolesti te pravovremenom liječenju jednostavnijih bolesti. Posjećivale smo sela i bolesnike u njihovim domovima da bismo što bolje upoznale njihovu kulturu i približile se njihovu načinu života. I jezik je bio veliki izazov. Unatoč tomu što je engleski jezik službeni jezik države Salomonskih Otoči,

ljudi se međusobno sporazumijevaju na piginu [čita se pidžin], a svako pleme govori svoj plemenski jezik te ima oko stotinjak plemenskih jezika.

Kako se zoveš i gdje živiš?
Što si po zanimanju?
Kako je živjeti na otoku? Imate li vode, struje, mobitel...?
Ima li nekih životinja kod vas na otoku?
Ako se tko razboli, može li se gdje liječiti?

Prilog 3 – Amerika – 3. par

Kršćanstvo je rašireno na području Amerike, Sjeverne i Južne. Amerika je otkrivena 1492. godine i otad su s prvim moreplovčima prema Novom Kontinentu krenuli i svećenici. Naviještali su evanđelje i krstili su ljude.

Peru – vlč. Marko Jukić, najmlađi hrvatski misionar

Lijep pozdrav i blagoslov iz zemlje Peru od vlč. Marka Jukića. Službeni jezik u Peruu je španjolski, ali misionari uče i indijanske jezike. Indijanci su u manjini i nalaze se po raštrkanim selima.

Novi Svijet sa svim svojim izazovima, drugačijom klimom, hranom, običajima i mentalitetom prihvatio sam s lakoćom. Međutim osjeća se i ovdje potreba poučavanja u vjeri u samoj Crkvi, koja u središte svojeg poslanja i života treba jasnije staviti Krista raspetoga, kako ističe naš papa Franjo.

Narod je ovdje siromašan, ali se o tome ne govori, jer je to normalno stanje većine. Putovanja do područnih crkava prilično su teška zbog loših i opasnih putova, ali činimo što možemo, a ostalo čini Gospodin. Sela koja posjećujemo raštrkana su po brdima i šumama, a u neka dolazimo samo kada slave kakvu godišnjicu ili je misa za pokojne. Mi možemo mnogo toga naučiti od mještana. U „životu“ s prirodom imaju „prirodni

bonton“ ponašanja i stila života, npr. ne poznaju krađu, vrijedanje, laž itd. Oni nikada ne mrmljaju, pomireni su sa situacijom u kojoj žive, svatko gleda kako preživjeti te su usmjereni na svoj posao. Primijetio sam da nas ljudi poštuju jer i mi radimo i borimo se za život kao i oni. Prihvaćaju kršćanstvo i krste se kada u našim srcima i u našim djenama vide Kristovo lice.

Brazil – s. Beatrica Krstačić

Ja sam sestra Beatrica i živim u Brazilu. Zajedno s još jednim svećenikom jedanput u tjednu odlazim u zatvor posjetiti zatvorenike.

Za mene je uvijek vrlo dirljivo slušati svjedočenje o teškoj životnoj povijesti, o malu ili nikakvu iskustvu ljubavi. Sve me to još više potiče na bolje razumijevanje braće iz rešetaka i na veće zauzimanje u radu na njihovu prihvaćanju duhovnih vrednota. Zahvalna sam Bogu što za tu našu braću možemo barem donekle biti njegova milosrdna prisutnost. Oni nas dobro prihvataju i vjeruju u našu iskrenost.

Na dan susreta ručamo zajedno s njima, blagujemo isto jelo i možemo malo više promatrati i osjetiti, makar mrvicu, njihov život iza rešetaka. Vjerujemo da svaki od njih, po Božjoj milosti, može otključati vrata svojeg srca dragomu Bogu. Tu smo za njih jer svi smo mi Crkva i djeca Božja.

Peru

Kako se zoveš i gdje živiš?
Odakle dolaziš? Koji jezik govorиш? S kojim narodima živiš?
Jesu li Indijanci miroljubivi ili su svađalice?
Možeš li to naučiti od njih? Prihvaćaju li kršćanstvo?

Brazil

Kako se zoveš i gdje živiš?
Što radiš u Brazilu?
Kako izgleda tvoj dan proveden u zatvoru sa zatvorenicima?

Prilog 4 – Azija – 4. par

Misionari na području Azije propovijedaju, uče lokalno stanovništvo čitati i pisati, omogućuju školovanje, brinu o onima za koje nitko ne mari: gubavcima, skitnicama, beskućnicima i odbačenima.

U misijama u Rusiji – s. Augustina Mesarić

Ja sam s. Augustina i sa s. Mirjam i s. Bernardinom živim u Rusiji. Posjećujemo katolike u župama Taganrog i Azov te u gradu Jejsku. Od Jejska smo udaljeni otprilike 30 km. Ondje se okupljaju četiri obitelji. Sveti mise i vjeronauk imamo u stanu mlade obitelji Valentine i Sergeja, koji imaju dvoje djece. Kad smo ih prošlog ljeta posjetili, pozvala nas je u goste Tanja, koja još nije krštena. Tom prigodom nam je ispričala o svojoj dugogodišnjoj želji da primi krštenje u Katoličkoj crkvi. Zbog bolesne majke, za koju se brinula, nije mogla posjećivati vjeronauk u gradu Krasnodaru, udaljenu 350 km. Tako je godinama strpljivo čekala i molila da joj Gospodin pomogne. Kad smo čule njezinu priču, odlučile smo joj pomoći u pripremi za krštenje, ali mali je problem na početku bila velika udaljenost.

Bile smo jednom kod nje u gostima i ona nam je, između ostaloga, pokazala svoju kuću. Vidjeli smo da ima računalo i pitale ju ima li Skype. Nakon potvrdnog odgovora rekle smo joj: „Onda možemo započeti pripremu za krštenje, vjeronauk će biti putem interneta.“ Tanja me sva sretna zagrlila i zaplakala. I tako svaki utorak navečer u 19:30 pomoći interneta obavljamo pripremu za krštenje.

U istom gradu se za prvu pričest na internetu priprema mali Petar; za njega je to posebno zanimljivo i nikada ne propušta sate vjeronauka.

Mi redovnice vidimo da je takva priprema nepotpuna, ne možemo im biti blizu i pomagati im iskustvom, pomoći im urastati u

kršćansku zajednicu. Ne možemo ih posjećivati često i osjećamo kako nedostaju misionari, propovjednici evanđelja. Molite za nas, jer to je snaga koja nas pokreće.

Kako se zoveš? Kako se zove tvoja prijateljica? Što vi radite u Rusiji?

A tko je Tanja? Kako se Tanja priprema za krštenje?

Svetica Indije – Majka Terezija

Majka Terezija pomagala je siromašnima, napuštenima i bolesnima u Indiji. Ona je u svakom čovjeku vidjela lik Isusa Krista, pa nikada nikoga nije odbila, niti je komu uskratila pomoć. Napisala je poticajne riječi za sve nas koji se tiču odnosa među ljudima:

„Čovjek je nerazuman, nelogičan, sebičan. Nije važno, voli ga!

Ako činiš dobro, pripisat će to tvojim sebičnim ciljevima.

Nije važno, čini dobro!

Ako ostvaruješ svoje ciljeve, naći ćeš lažne prijatelje i iskrene neprijatelje.

Nije važno, ostvaruj svoje ciljeve!

Dobro koje činiš, sutra će biti zaboravljeno.

Nije važno, čini dobro!

Poštenje i iskrenost učinit će te ranjivim.

Nije važno, budi iskren i pošten!

Ono što si godinama stvarao u času bi moglo biti razrušeno.

Nije važno, stvaraj.

Ako pomažeš ljudima, možeš loše proći.

Nije važno, pomaži im!

Daješ svijetu najbolje od sebe, a on će ti uvratiti udarcima.

Nije važno, daj najbolje od sebe!“

Tko je Majka Tereza i što ona kaže o odnosima među ljudima?

Prilog 5 – Europa – 5. par

U Europi je kršćanstvo od samih početaka. U nekim europskim zemljama ima više

kršćana a u nekim manje. Zemlje u kojima ima više kršćana, pomažu molitvom i materijalnim dobrima one zemlje koje su siromašnije i u kojima se kršćanstvo tek razvija.

Island – s. Celestina Gavrić

Dragi prijatelji, ono što želim s vama ovog puta podijeliti jest velika radost koja me nedavno „zapljasnula“. Ove godine je već od rujna bilo snježno i olujno na Islandu, pa nismo baš često mogli putovati. Meni je to osobito vezano uz vjeroučenike, jer ih nisam mogla posjetiti. Ali, kad sam prošli tjedan vidjela u vremenskoj prognozi da je cijeli tjedan veoma pogodan, odlučih pokusati nadoknaditi barem neke zaostatke.

Tako sam se jednog utorka do mjesta Höfn vozila pet sati, onamo i natrag. Ondje imamo 14-ero djece, u dobi između šest i 13 godina. U četvrtak i petak bila sam u dva grada, vozila sam po tri sata u jednom smjeru i provela dane sa svojih 15-ero vjeroučenika. U subotu sam išla u Thóshöfn, 416 km udaljen, gdje sam najviše pozornosti pružila dvjema prvpričesnicama, premda ondje imamo najveću skupinu katoličke djece.

Te prvpričesnice su prijateljice i obje su Poljakinje. Jedna je odlučila učiti vjeronauk samo na islandskome. Njezini roditelji to podržavaju, ali onda joj oni ne mogu ništa pomoći, jer vidim da oni slabo znaju islandski. Dobro mi dođe što sam naučila osnove vjere na poljskom jeziku. Jer kad kažem na poljskome, npr., Presveto Trojstvo, anđeo čuvac, milost, onda se njoj oči zasvijetle radošću.

Drugoj djevojčici majka radi u dječjem vrtiću, pa ona uspijeva raditi sa svojom djevojčicom prema knjizi i dodatnim papirima na islandskome koje joj priređujem. A radost me obuzela kad je ona počela tumačiti kako obitelj treba sudjelovati u pripravi svoje djece na tako važne i velike životne korake kao što su primanje sakramenata.

Neum, Bosna i Hercegovina

Hvaljen Isus i Marija. Ja sam Ivica Puljić, župnik u Neumu. U mojoj župi, Bogu hvala, ima mladih koji imaju otvoreno srce za potrebe drugih. Tako su nedavno pokrenuli humanitarnu akciju za pomoć u izgradnji crkve i formiranju nove Misije Kisongo, u Tanzaniji, gdje djeluju dvojica misionara iz Hercegovine, Velimir Tomić i Bernard Marijanović. Akcija je uključivala izradu i prodaju domaćeg džema od jabuka, koji je simbolično dobio naziv „Kisongo“.

Izrada džema odvijala se 6. i 7. lipnja, od ranih jutarnjih sati do kasno u noć. U akciji je sudjelovalo dvadesetak mladih, koji su se u dobrom raspoloženju, uza smijeh i veselje, prihvatili nesvakidašnjeg posla. Iako nisu imali neko veliko iskustvo u pripremanju džema, ipak su marljivo i uredno izvršili svoj zadatak. Napravili su 300 staklenaka džema, koje su 9. lipnja prodavali župljanim nakon nedjeljnih svetih misa ispred župne crkve Gospe od Zdravlja.

Župljani su se odlično odazvali akciji te se tako prikupilo 1450 eura za Misiju Kisongo. U svemu se vidjelo kršćansko zajedništvo i ljubav braće i sestara u Kristu.

Island

Kako se zoveš, gdje živiš i što radiš? Je li na Islandu uvijek lijepo i sunčano vrijeme? Koliko je nedavno bilo prvpričesnika na tom otoku?

Ima li ondje obitelji koje dolaze iz drugih zemalja? Sudjeluju li roditelji u poučavanju vjere svoje djece?

Neum

Kako se zoveš i gdje živiš? Ima li mladih u twojоj župi? Ima li jabuka u Neumu? Kakvu su humanitarnu akciju pokrenuli mlađi u twojоj župi?

* dodatne fotografije možete pronaći na našim web stranicama

Kateheza za više razrede osnovne škole

Andželka Fitz, vjeroučiteljica u OŠ Sveta Nedjelja

Misijsko poslanje započinje u našem srcu

Ciljevi:

- Upoznati potrebe s kojima se susreću naši misionari.
- Potaknuti sve na zajedničko otkrivanje misijskog poslanja Crkve.
- Osmisliti konkretne projekte kojima možemo pomagati misionarima.

Mediji komuniciranja:

- stari brojevi časopisa Radosna vijest
- stranica www.misije.hr ili www.missio.ba

Uvodna molitva

Jedan tekst, nepoznatog autora, iz 14. st. glasi ovako:

*Krist nema drugih ruku, ima samo naše ruke
da i danas izvede svoje djelo.*

*Krist nema drugih nogu, ima samo naše noge
da povede ljude svojim stazama.*

*Krist nema drugih usana, ima samo naše
usne da današnjim ljudima prozbori o sebi.*

*Krist nema drugih pomagala, ima samo našu
pomoć da k sebi dovede ljude.*

*Mi smo jedino Sveti pismo koje narodi još
čitaju. Mi smo posljednja Božja poruka
ispisana riječima i djelima.*

Motivacija

Često, kada slušamo o našim misionarima, razmišljamo kako bi bilo lijepo kad bismo mogli otići k njima i pomoći im. To nije uvjek izvedivo, no to ne znači da im ne možemo pomoći. Naši misionari trebaju našu pomoć, a svoje misijsko poslanje možemo ostvariti gdje god se nalazimo.

Misionari trebaju materijalnu pomoć, ali trebaju i naše molitve da bi imali snage ispunjavati Božju volju.

Najava teme

U svijetu danas djeluje 80 hrvatskih misionara. Imaju razne zadaće. Upoznaju ljude s Bogom, brinu se za njih duhovno, ali ne zaboravljaju niti ono tjelesno. Mnogi se brinu za školovanje, imaju klinike...

Današnji zadatak je smisliti plan kako pomoći određenom misionaru/misionarki.

Postavljanje zadatka

Vjeroučenici se dijele u četiri skupine. Svaka skupina pobliže se upoznaje s djelovanjem jednog (ili više) misionara. (*Materijale za rad u skupinama moći ćete pronaći u stariim brojevima Radosne vijesti ili na mrežnoj stranici Papinskih misijskih djela, u rubrici Iz života naših misionara.*)

1. skupina

Ova je godina obilježena sušom u Africi te mnogi pate od gladi.

Zadatak je ove skupine napraviti plakat koji će izvjesiti u župi prije Svjetskog dana misija (Misijske nedjelje). Svrha plakata je da župljane potakne na promišljanje o onima koji nemaju dovoljno hrane te da pomognu našim misionarima koji se trude umanjiti njihovu patnju.

2. skupina

Zemlje u kojima djeluju naši misionari često nemaju adekvatnu zdravstvenu skrb. Zbog toga naši misionari i misionarke često otvaraju klinike da bi pomogli oboljelim.

Skupina se upoznaje s nekim primjerima njihovo djelovanja (DR Kongo, Solomonski Otoci, Ekvador...). Zadatak je ove skupine nacrtati strip o jednom pacijentu koji je stigao u kliniku.

3. skupina

Pokojni fra Vjeko Ćurić, hrvatski misionar u Ruandi, često je isticao da je jedini način da se prekine začarani krug siromaštva obrazovanje. Djeca koja se obrazuju imaju mogućnosti naći zaposlenje te ne ovise o zemlji, koje ima pre malo ili je uopće nema.

Ova skupina upoznaje se s misionarima koji vode obrazovne ustanove (S. Mislava Prkić – DR Kongo, fra Ivica Perić – Ruanda, S. Lenka Čović – Ekvador....).

Zadatak je ove skupine župljanima predstaviti jednu osobu kojoj su misionari pomogli u naobrazbi.

4. skupina

Misionari se brinu za duhovni rast svoje zajednice, a ne samo za tjelesne potrebe (koje su isto važne). Mnogi naši misionari došli su u dijelove svijeta u kojima nije bilo kršćanske zajednice. Njihov zadatak vrlo je često izgraditi crkvu i Crkvu.

Skupina se upoznaje s jednim takvim projektom (npr. <http://www.misije.hr/iz-zivota-nasih-misionara/izgradimo-crkvu-u-dr-kongu>).

Misionari često ističu kako im je lakše dobiti sredstva za školovanje i klinike nego za izgradnju crkva i samostana. Ponekad ljudi misle da je to manje bitno.

Ova će skupina promišljati o razlozima zašto je crkva važna za Crkvu.

Svoje razloge napisati će na plakat u obliku crkve.

Na kraju svaka skupina predstavlja svoje uratke.

Završna molitva

Što učinimo potrebitima, učinili smo Isusu

Jedna stara židovska priča govori nam kako je jedan pobožni Židov molio i razgovarao

s Bogom. Za vrijeme jedne svoje molitve ugledao je kroz prozor vani na hladnom dvorištu jednu mršavu, ozeblu i slabo odjevenu djevojčicu. Odmah se nad njom sažalio i počeo prigovarati dragom Bogu: „Zašto si je, Bože, stvorio kad nema što obući i pojesti, kad nema doma ni roditelje? Bože, zar u svojoj svemoći i ljubavi nisi mogao i za nju stvoriti sve što joj treba? Zašto, Bože, ti koji si ljubav, nisi i za nju nešto učinio?“ A dragi Bog mu odgovori: „Da, već sam to učinio, jer stvorio sam tebe!“

Radionica

Prvi sat su učenici smišljali kako potaknuti druge da podržavaju naše misionare. Ukoliko žele, mogu napraviti radionicu te zatim uratke prodavati za potrebe misionara. Radionica bi trebala biti u dva dijela, jer je potrebno vrijeme da se tjesto osuši. Ukoliko je u školi/župi netko spretan i radi s drvom, umjesto srca od slanog tijesta možete koristiti srca od ploča koja djeca mogu obojiti i na njih nalijepiti zemljovide.

Potreban materijal

- brašno
- sol
- ulje
- boje (tempera, crvena paprika, kurkuma...)
- ukrasna vrpca
- zemljovidi (moraju biti isprintani na laserskom pisaču jer se inače boja razmaže)
- škarice
- ljepilo (za drvo)

1. Prvo je potrebno umijesiti slano tjesto. Ovo je osnovni recept. Količina se mijenja ovisno o potrebama.

- dvije žlice brašna
- žlica soli
- žlica ulja
- malo vode

2. U tijesto se mogu dodavati boje (bilo prirodne, bilo tempera). Srca ne moraju biti obojana, ali ako ih želite obojiti, bilo bi zgodno da koristite misijske boje, pa da zemljopisne karte određenog kontinenta zalijepite na srce boje tog kontinenta (zelena – Afrika, crvena – Amerika, bijela – Europa, plava – Oceanija, žuta – Azija).

3. Tijesto se izvalja (najbolje između dvi-je folije) te se izrezuju srca. U srca prije sušenja treba staviti kukice. Ako vam je to nezgodno, mogu se kasnije zalijepiti ili, jednostavno, u vrhu napravite rupicu kroz koju ćete kasnije provući vrpcu.

4. Srca je potrebno osušiti. Slano tijesto može se sušiti u pećnici 3 – 6 sati na 100 °C. Ukoliko imate dovoljno vremena možete ostaviti nekoliko dana.

5. Kad su srca suha, na jednu stranu treba nalijepiti zemljopisnu kartu grada ili države u kojoj se nalaze naši misionari.

6. Na kraju valja staviti ukrasnu vrpcu i potaknuti župljane da sudjeluju u podr-žavanju naših misionara.

Igrokaz: Vidim, čujem, činim (usp. Izl 3, 712)

Marija Čuljak, Prozor

(Na pozornici je skupina djece maskirana crnom bojom koja vapiju za pomoć, a potom dolaze dvije prijateljice, Veronika i Jelena.)

Veronika: Odakle ova djeca!? Kakva samo lica!? Pogledaj ih, Jeleno!

Jelena: Možda nam ipak žele nešto reći. Što ti vidiš na njima?

Veronika: Vidim zabrinutost, nešto poput patnje... Čudna lica! Ne vidim uopće osmijeha.

Djeca: Zašto nas tlače? Želimo i mi sretno djetinjstvo, ali to izgleda nemoguće. Zašto?!

Jelena: U ovim vapajima ima nešto... Čekaj, kao da čujem onu Isusovu poruku: «... što god učinite jednome od ove moje najmanje braće, meni ste učinili...»

Veronika (mrzovoljno): Mislim da mi tu ništa ne možemo učiniti. Za to postoje socijalne ustanove i neka rješavaju takve probleme. (*Vuče ju za ruku.*) Hajdemo mi svojim putem.

Jelena: Stani. Mislim da ne možemo samo tek tako otići. Glas koji čujem u sebi ne da mi mira.

Veronika: Ma daj, molim te, što bi ti tu mogla riješiti? Hajdemo, zakasnit ćemo u školu.

(*Djeca odlaze s pozornice.*)

Jelena: Znaš, ne želim podleći napasti i jednostavno otići. Kad smo ovo vidjeli i čule, dužne smo nešto i učiniti. Kako ćemo doći

na Badnjak pred štalicu? Tamo će nas dočekati Isus i pitati jesmo li ga prepoznale u ovoj djeci i što smo mu donijele na dar za njegov rođendan.

Veronika: Pa ti si stvarno smiješna, ha-ha! Kakav je dar Isusu potreban? Uostalom, što mi imamo s djecom u nekoj dalekoj afričkoj zemlji?

Jelena: Kako možeš biti takva? Trebamo izgrađivati misijsku svijest, a na to nas i Papa poziva. Ne znaš li da je sam Isus nazočan u licima ove djece! On trpi u njima. Kao kršćanke, dužne smo nešto učiniti. Uostalom, mogle bismo se čega odreći i darovati njima.

Veronika (upitno): Naprimjer?

Jelena (malo razmišlja): Da ne tražimo od roditelja skupe darove za Božić.

Veronika: E, ja vidim da ti baš ništa ne razumiješ. Ja se svog dara ne odričem. Za Božić dobivam najmoderniji mobitel s kamerom. Idem ja svojim putem, a ti maštaj o lijepim darovima za Isusa.

(*Glasno se smijući odlazi s pozornice. Ponovno dolaze djeca. Izgledaju zabrinuto, tužno...*)

Jelena: Isuse, nisam sigurna koliko će ljudi ovog Božića prepoznati tvoj dolazak. Bit će vjerojatno puno ironije – slavit će se Božić – ali tebe, maleni kralju, neće poželjeti srca mnogih ljudi. Mnogi će uložiti puno novca u isprazne poklone i darivati ih ljudima koji ih uopće ne cijene i ne trebaju ih.

Prije nekoliko dana pročitala sam u dnevnim novinama jedan članak o vrlo bogatu čovjeku u Americi.

Jednom zgodom prodao je svoju uspješnu tvrtku za veliku svotu novca. Novac je podijelio na jednake dijelove svojoj ženi, djeci i sebi. Svoj dio novca, dva milijuna dolara, dijelio je i podijelio u dobrotvorne svrhe. Prije nego je umro, rekao je da se osjeća silno bogat, puno bogatiji nego kad je imao sav taj novac. Ustvrdio je da svatko može učiniti nešto za dobro ovog svijeta: i onaj koji ima dva milijuna dolara i onaj koji ima samo dva dolara. Kad malo promislim koliko ja samo novca potrošim na žvake... Zašto ih se ne bih odrekla i darovala ih djeci u misijskim zemljama? (*Ponovno dolazi Veronika i obraća se Jeleni.*)

Veronika: Oprosti mi što sam te, onako oholo napustila i otisla. Kad sam došla kući, našla sam roditelje zabrinute. Otac je dobio otkaz na poslu. Sad se moramo boriti za najosnovnije potrebe naše obitelji. Ta situacija mi je pomogla shvatiti nešto važno: i ja mogu nešto učiniti! I ja trebam pružiti svoju ruku i pomoći bar nekomu. Zaista u ovom trenutku želim da nešto zajedno učinimo za djecu u misijskim zemljama.

Jelena: Veronika, u srcu osjećam da samo tako možemo biti sretne: kada činimo dobro iz ljubavi. Hvala ti što me razumiješ!

Veronika: Željela bih da mnogi prijatelji na Zemlji uvećaju svoju sreću tako što će uljepšati i nadom obojiti bar jedan dan u životu siromašnih i bolesnih, posebno djece!

Jelena: Naš planet Zemlja okrugao je poput kuglice. Isus je kralj neba i zemlje; sve drži u svojim rukama. Mogli bismo napraviti šarene kugle i na njima nacrtati misijske zemlje, unovčiti ih i poslati za potrebe siromašne djece u misijama. Što misliš?

Veronika: Izvrsna ideja! Idemo praviti kugle – to je ono na što nas u ovom trenutku i Isus potiče. Vjerujem da nas upravo on poziva na to! Njegov život i njegove zapovijedi su nam primjer. Sigurno samo djela ljubavi mogu pomoći da djeca i odrasli puno sretnije žive.

Tako će se i u našim srcima zaista roditi Mali Isus!

Žalosna otajstva misijske krunice

S. Ljubica Bosilj, franjevka misionarka iz Asiza

Misionari i misionarke smatraju se poslanima donositi poruku evanđelja cijelom svijetu, posebno u pogledu promocije mira, pravde i zajedništva ljudi. Jedan od načina kako da to čine je molitvom Misijske krunice. Ona potiče molitve za misije, za pravdu i za cijeli svijet.

Sluga Božji nadbiskup Fulton J. Sheen bio je nacionalni ravnatelj Papinskoga misijskog djela za širenje vjere Amerike od 1950. do 1966. godine. Razmišljaо je kako zagrliti svijet molitvom te je osmislio *Misijsku krunicu* govoreći: "onaj tko izmoli *Misijsku krunicu*, zagrlio je sve kontinente, sve ljude u molitvi".

U veljači 1951. godine utemeljio je *Misijsku krunicu* u svom obraćanju u radijskoj emisiji *Katolički sat*: "Moramo moliti, i to ne za sebe, nego za svijet. Da bih to postigao, osmislio sam Svjetsku misijsku krunicu. Svaka od pet desetica druge je boje te predstavlja kontinent."

Molimo tu krunicu da bismo "pomogli svestomu ocu i njegovu Papinskom misijskom djelu za širenje vjere dajući mu praktičnu potporu, kao i molitve, za siromašne misijske zemlje svijeta" istaknuo je nadbiskup Sheen.

Zrnca krunice u različitim bojama simboliziraju napore misionara u cijeloj Crkvi na svakom od pet kontinenata.

- Zelena boja predstavlja Afriku, zbog njenih zelenih šuma i bogatstva života.
- Crvena boja predstavlja Ameriku, zbog

vatre vjere koju su donijeli prvi misionari.

- Bijela boja predstavlja Europu, zbog "bijelog oca" pape.
- Plava boja predstavlja Australiju i Oceaniiju, zbog plave boje oceana koji ih okružuje.
- Žuta boja predstavlja Aziju, mjesto gdje sunce izlazi.

Uvod: U Žalosnim otajstvima Krunice molit ćemo na poseban način za naše misionare i misionarke. Njima je, uz materijalnu pomoć koju im pružamo, veoma potrebna i molitva, da bi povjerenim im ljudima na pravi način svjedočili Isusa Krista, našeg Spasitelja i Otkupitelja.

1. otajstvo - Afrika

Koji se za nas znojio krvavim znojem

Kriste, Ti si u Maslinskom vrtu prije svoje muke na križu proveo trenutke u molitvi. S tvojeg čela potekle su kaplje krvavog znoja. U ovoj desetici Krunice molimo za naše misionare i misionarke koji djeluju na afričkom kontinentu. Pomozi im u svakodnevnu brisanju znoja s lica povjerenog naroda, posebno kada pred sobom imaju malene. Otvori i naša srca da im redovito pomažemo molitvom, ali i materijalnim sredstvima prema svojim mogućnostima.

2. otajstvo - Amerika

Koji je za nas bičevan bio

Kriste, nakon ispitanja Pilat te je dao bičevati. Tvoja leđa izranjena su udarcima biča. U ovoj desetici Krunice molimo za naše misionare i misionarke koji rade u Americi. Svoja leđa i oni stavljaju da bi drugima pomogli. Često su zbog toga „bičevani“ pogrdnim riječima. Neka im ova desetica bude izvor snage za autentično svjedočenje tebe, Spasitelja svih ljudi.

3. otajstvo - Europa

Koji je za nas trnjem okrunjen bio

Kriste, tvoju glavu vojnici su okrunili krunom od trnja. U ovoj desetici Krunice molimo za sve misionare i misionarke koji djeluju u Europi. Kršćanstvo je davno došlo na Stari Kontinent, ali mnogi danas ne žele priznati vrijednosti kršćanstva, već ih nastoje izbaciti iz svakodnevnog života. Misionari su oni koji djelima i riječima, a često i tihom prisutnošću svjedoče. Neka ova desetica osnaži sve misionare, da unatoč „trnju“ koje nameće suvremeni svijet donose „ruže“, izgrađujući društvo po tvojim zapovijedima ljubavi.

4. otajstvo - Oceanija i Australija

Koji je za nas teški križ nosio

Kriste, nosio si križ i pod njim tri puta pao. No bili su s tobom ljudi dobra srca koji su ti na tom putu pomogli, barem toplim pogle-

dom. Ovu deseticu Krunice molimo za sve naše misionare i misionarke koji svoje poslanje žive u Australiji i Oceaniji. I oni pomaju nekomu nositi križ bolesti, osamljenosti i nerazumijevanja. Neka ova desetica osnaži njihova srca u nesebičnoj ljubavi.

5. otajstvo - Azija

Koji je za nas raspet bio

Kriste, kad si stigao na vrh Kalvarije, razapeli su te, a ti si raširenih ruku prihvaćao sve ljude, pa i one koji su te razapeli i rugali ti se. Ovu deseticu molimo za sve naše misionare i misionarke koji svoje poslanje žive u Aziji. U nekim zemljama njihovo je djelovanje je kao i ti – prikovan i onemogućeno, ali oni svejedno djeluju, jer ljubav prema tebi nema granica. Neka im ova desetica Krunice pomogne u pronalaženju novih puteva za navještanje tvoje radosne vijesti među narodima kojima si ih poslao.

Kako možemo pomoći našim misionarima?

Papinska misijska djela

To je ustanova Katoličke Crkve koja se bavi pomaganjem siromašnoj braći i sestrama u misijskim krajevima svijeta, molitveno i materijalno.

Opća misija Crkve postala je institucijom osnivanjem Zbora za širenje vjere (*Congregatio de Propaganda Fide*) 1622., koja se danas zove Kongregacija ili zbor za evangelizaciju naroda. Misijska djela, nastala u Europi spontano kao znak prisutnosti žive misijske svijesti vjernika katolika, došla su u okrilje toga Zbora te su u svoj naslov dobila predznak "papinska", jer ih preporučuje Sveti Otac Papa i iza njih stoji sa svim svojim autoritetom.

Molitvom misijske krunice

Misionari i misionarke smatraju se poslanima donositi poruku evanđelja cijelom svijetu, posebno u pogledu promocije mira, pravde i zajedništva ljudi. Jedan od načina kako da to čine je molitvom Misijske krunice. Ona potiče molitve za misije, za pravdu i za cijeli svijet.

Sluga Božji nadbiskup Fulton J. Sheen bio je nacionalni ravnatelj Papinskoga misijskog djela za širenje vjere Amerike od 1950. do 1966. godine. Razmišljaо je kako zagrliti svijet molitvom te je osmislio Misijsku krunicu. U veljači 1951. godine utemeljio je Misijsku krunicu u svom obraćanju u radijskoj emisiji Katolički sat: "Moramo moliti, i to ne za sebe, nego za svijet. Da bih to postigao, osmislio sam Svjetsku misijsku krunicu. Svaka od pet desetica druge je boje te predstavlja kontinent."

Čitanjem časopisa Radosna vijest

Misijski list Radosna vijest, jedini je misijski list na hrvatskom jeziku posljednjih nekoliko desetljeća. Ugledao je svjetlo dana

u veljači 1972. godine u Sarajevu. Bio je to svojevrsni nastavak dotadašnjih misijskih listova koji su izlazili na hrvatskom jeziku a to su: Crnče, Jeka iz Afrike i Katoličke misije. Prestali su izlaziti u vrijeme II. svjetskog rata ili kratko poslije toga. List je u Sarajevu priređivan, uređivan i tiskan sve do ratnih zbivanja i promjena na ovim prostorima, kada uređivanje i tiskanje prelazi u Zagreb. Nacionalni ravnatelj PMD RH ima ulogu glavnog urednika a nacionalni ravnatelj PMD BiH zamjenik je glavnog urednika.

Molitvama i darovima na Svjetski dan misije (Misijsku nedjelju)
Svjetski dan misije (Misijska nedjelja) u cijelom se svijetu obilježava na predzadnju nedjelju mjeseca listopada, a ustanovio ga je papa Pio XI. 1926. godine. Toga se dana posebno moli za evangelizaciju naroda i prikupljaju se materijalna sredstva za potrebe mladih Crkava u misijskim krajevima.

Svojim darom za misijska vozila (akcija MIVA)

Akcija MIVA (Misijska vozila) odavno poznata europska ustanova koja se već 90. godina bavi prikupljanjem sredstava za mi-

sijska vozila. Akciju je pokrenuo otac Paul Schulte, a povod je bila smrt njegova prijatelja, misionara u Namibiji. Ljudi su ga cijeli tjedan dana nosili do bolnice da ga spase, no stigao je prekasno. O. Paul Schulte, svjestan da su mala sredstva bila potrebna da se spasi ne samo život njegova prijatelja nego i mnogih drugih, počeo je razmišljati kako pomoći ljudima u misijskim krajevima. Dao se na prikupljanje sredstava za kupnju vozila misionarima koja će ubrzati korake do bolesnih i siromašnih, kao i do bolnica. Tako je u ožujku 1927. godine, u njemačkom gradu Kölnu, nastala MIVA, koja danas uspješno djeluje u Njemačkoj, Švicarskoj, Austriji, Nizozemskoj, Velikoj Britaniji, Južnoj Koreji, Australiji, Poljskoj, Slovačkoj, Sloveniji, a i kod nas u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.

Organiziranjem adventske akcije "Djeca pomažu djeci"

Dan Djela svetog Djetinjstva u brojnim se zemljama, među kojima su Hrvatska i BiH, obilježava na blagdan Bogojavljenja (6. siječnja). To je posebni dan molitve i prikupljanja sredstava u korist projekata za bolje stanje djece u misijskim krajevima.

Cilj Papinskog misijskog djela svetoga Djetinjstva jest djeci i adolescentima, kroz materijalnu i duhovnu potporu, omogućiti kvalitetno obrazovanje i normalno odrastanje u kojem neće biti prisiljeni na teški fizički rad, na sudjelovanje u ratu ili kriminalnim djelima što je, nažalost, još uvijek nerijetki slučaj u pojedinim misijskim zemljama. Danas je Djelo svetoga Djetinjstva rašireno po cijelome svijetu u preko 120 zemalja.

Organiziranjem Pjevača betlehemske zvijezde

Pjevači betlehemske zvijezde običaj je koji seže još u srednji vijek, kada su dječaci obučeni kao kraljevi išli po ulicama i glumili

put jaslicama. Upravo su to korijeni ove akcije koja je pjevanjem Betlehemske zvijezdi utrla novi put i postala prava atrakcija kao i velika duhovna i materijalna potpora siromašnoj djeci u misijama. Prva akcija organizirana je u Njemačkoj 1959. godine, a danas u njoj sudjeluje skoro milijun malih misionara. Iz tog razloga u prosincu 2015. godine akcija "Pjevači betlehemske zvijezde" proglašena je nematerijalnom kulturnom baštinom pod zaštitom UNESCO-a.

Kao član misijske zajednice

Svi smo pozvani širiti misijsku svijest, a članovi misijske zajednice, u zajedništvu s drugim članovima, mole za naše misionare, podupiru misijsku zadaću Crkve na svim razinama, sudjeluju u akcijama skupljanja pomoći za razne misijske pothvate, slave sv. misu za misije, a svojim prilogom, tj. članarinom potpomažu misijske projekte. Članovi se okupljaju unutar pojedinih župa te svojim djelovanjem promiču svijest da su misije obveza svih kršćana. No pastoralno djelovanje svake zajednice treba izvirati iz molitve za misije i misionare te papinske misijske nakane. U zajedništvu molitve članovi se međusobno upoznaju i prihvaćaju pravi duh misija. Aktivni članovi misijskih zajednica po župama samim svojim radom i aktivnostima postaju članovi Papinske misijske zajednice te im se u to ime dodjeljuje članska iskaznica.

S dosjetljivom ljubavi

Na našoj web stranici i facebook stranici pročitajte o mogućnostima kako možete pomoći misionarima da budu vaša produžena ruka u misijskim zemljama svijeta. Upoznajte naših 79 hrvatskih misionara i misionarki danas u koji djeluju u 27 zemalja svijeta: u Africi 35, u Americi 27, u Oceaniji 4 i u Europi 13.

Naši misionari u svijetu

